

1416.

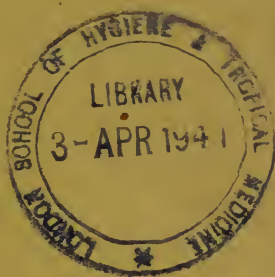
Reese Facsimile. Bureau
Collection P. 25062

Eenige grepen uit Försters
„Pocken- und Schutzimpfung” en
iets over de Londensche epidemie

DOOR

H. J. C. PIERSON,

Predikant te Ressen bij Nijmegen.

AMSTERDAM 1902

TIERIE & KRUYT — BOEKVERKOOPEERS

Wier in B. 10. 11

Eenige grepen uit Försters
„Pocken- und Schutzimpfung” en
iets over de Londensche epidemie

DOOR

H. J. C. PIERSON,

Predikant te Ressen bij Nijmegen.

AMSTERDAM 1902

TIERIE & KRUYT — BOEKVERKOOPERS

www.libtool.com.cn

Digitized by the Internet Archive
in 2015

<https://archive.org/details/b2476534x>

VOORREDE.

He who knows only his own side of
the case, knows little of that.

J. STUART MILL.

Motto boven: „the vaccination inquirer.”

Het zal niemand verwonderen, dat er in deze dagen een geschriftje het licht ziet, betreffende het vaccine-vraagstuk. Door het tegenwoordige ministerie is nl. de toezegging gedaan, dat eerlang eene herziening van art. 17 der wet van 1872 (tot voorziening tegen besmettelijke ziekten) zal ter hand genomen worden, terwijl een partieele ontheffing voor sommigen, die bezwaren tegen de vaccine hebben, in uitzicht wordt gesteld. De vaccine-kwestie is dus weer aanhangig en reeds in enkele bladen werd zij ter sprake gebracht. Ook ik nam aan dien strijd deel (zie o. a. „de Nederlander”, n°. 2541, 44, 45, 50), en wel om te opponeeren tegen een drietal artikelen, die in het dagblad „de Tijd” waren geplaatst. Ik wilde in 't kort hierdoor aantonen, hoe weinig nog bekend is, wat door tegenstanders is gedaan, alsmede dat er tegen de vaccine meer is ingebracht, dan menigeen wel weet. Te begrijpen is het, dat „de Tijd” mij van repliek diende (zie haar n°. 16544), waarin de Redactie onder meer twee cardinale punten noemde, die ik niet met stilzwijgen kon voorbijgaan. Het eerste was, dat ik gezegd had, hoe uit hare voorstelling der zaken volgde, dat personen, die èn tegen dwang èn tegen de vaccine zelf

zich kanten, gewetenlooze menschen zijn. Ik wil dit punt hier laten rusten. Een ander punt is evenwel van meer beteekenis. Ik had aangehaald het schrijven van een dokter, die de inenting een *niet-ongevaarlijke* bewerking noemde en haar nut *zeer quaestieus*. Als antwoord daarop gaf „de Tijd” 2 conclusies, waarvan de eerste was, dat die dokter daarmee „een tastbare onwaarheid” zeide. (De 2de conclusie, als niet bedoeld, noem ik hier maar niet). Het zal niemand verwonderen, dat ik zulk een beschuldiging niet kon laten voorbijgaan. Ik schreef daarop een stukje aan „de Tijd”, doch kreeg het terug. Als motief gaf de Redactie op, dat door de citaten, die ik gaf van schrijvers, „die zich op grond van ware of onware feiten tegen de vaccine hebben verzet” ¹⁾, noodzakelijkerwijze bij de lezers geheel *valsche* en wat de gevolgen aangaat *gevaarlijke* voorstellingen worden gewekt. Of dit de rechte manier is om de zaak te behandelen, laat ik in het midden. Er kunnen overwegingen zijn, waardoor men liever het publiek iets onthoudt. En zeer zeker kunnen enkele citaten valsche voorstellingen geven. Maar men heeft niet het recht de *eer* en het *goede vertrouwen* van zijn tegenstanders aan te tasten, indien men tegenbewijs uitsluit. Het gevolg was dan ook, dat bij mij het plan opkwam om een kleine brochure uit te geven.

Door een ingediend adres aan de 2de Kamer had de heer PAUL HORRIX mijne aandacht gevestigd op een boek, dat voor een paar jaar in Duitschland was verschenen. In Sept. '99 was nl. in Berlijn een *wereldcongres* gehouden van „Impfgegner”, en de handelingen dier vergaderingen zijn toen, vermeerderd met enkele stukken het vaccine-vraagstuk betreffende, uitgegeven. Ik kocht dit boek (de titel is: Pocken- und Schutzimpfung. Im Namen des Deutschen Bundes der Impfgegner herausgegeben von Prof. Dr. PAUL FÖRSTER. In ons land à f 1.— verkrijgbaar

¹⁾ De vraag is zeer zeker gewettigd op welke gronden dan de opinie van „de Tijd”, dat deze vóór de vaccine is, rust.

bij C. J. W. GRENTZEBACH, Bussum), en las het met steeds klimmender aandacht. Mijn vertrouwen in de vaccine — dat nooit heel groot was en reeds verminderde door het lezen van „Vaccine-vereering” en „Verplichte Vaccinatie” — werd zeer geschokt, en meer en meer voelde ik, hoe groot de beteekenis van dit werk ook voor ons land was. De wensch kwam bij mij op, dat anderen ook daarvan kennis zouden nemen. Maar waar ik begrijp, dat niet allen tijd of lust daartoe hebben, rees bij mij de gedachte op, een kleine brochure uit te geven, gevormd door losse grepen uit dit boek. Ik bedoel daarmee volstrekt niet, dat er niet meer tegen de vaccine zou te zeggen zijn. Verondersteld mag toch worden — al twijfel ik daar soms aan wegens uitlatingen o. a. van de Zutphensche Courant en van een medicus, die mij in „de Nederlander” bestreed — dat in ons land *allen*, die in deze zaak belang hebben of daarover hebben te *spreken* en te *oordeelen*, bekend zijn met de werken door den bond tegen vaccine-dwang uitgegeven. Al zijn het dan niet *alle* werken, toch zeer zeker „Vaccine-vereering”, bevattende o. a. de Nota destijds door den Minister van Binnenlandsche Zaken, Jhr. Mr. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, aan de 2de Kamer overgelegd. (Zooals men weet, wordt in den brief van Jhr. D. S. L., vooraan de brochure geplaatst, meegedeeld, hoe de ambtenaar aan het Departement daarmee belast geheel van opinie is veranderd door zijn onderzoek). Ik heb daarom iets nieuws willen geven, iets recents en in mijn brochure mij alleen bepaald bij het weergeven van hetgeen daarin ons wordt meegedeeld.¹⁾ Een oppervlakkige lezing van deze citaten zal ons doen zien, dat er toch meer tegen de vaccine is in te brengen dan men over 't algemeen denkt, en dat dus de oppositie tegen den dwang niet maar op losse gronden rust.

¹⁾ In een noot verwijs ik hier en daar, mede ter versterking van het meegedeelde, naar „Vaccine-vereering”, opdat degenen, die dit boekje niet kennen, reeds iets zouden vernemen van hetgeen daar ons wordt meegedeeld.

Velen hebben het bovendien voorgesteld (o. a. ook eenigszins „de Tijd”), alsof de oppositie enkel van ééne partij of fractie kwam, of slechts op gemoedsbezwaren rustte. Het zij mij vergund hier nog eens deze voorstelling *zoo beslist mogelijk* tegen te spreken. Aan vele leden der 2de Kamer is reeds bekend de heer PAUL HORRIX door zijne ingediende adressen. Ik zou nog deze namen kunnen noemen van personen, die zich tegen dwang hebben verklaard: Mr. S. VAN HOUTEN, Mr. P. J. TROELSTRA, Dr. W. H. NOLENS, D. DE CLERCQ; ja ook de Ned. Vergetariërsbond (tellende 443 leden) heeft zich in dien geest uitgesproken. Dit getal zou zeker nog aangevuld kunnen worden, doch ik wil dit hier niet doen.

Nog een ding echter moet mij van het hart. In de 1ste Kamer, zitting van 28 Januari j.l., hoopte de heer RUTGERS VAN ROZENBURG, dat het gezond verstand en de praktische zin der Katholieke Ministers ons zal bewaren voor de afschaffing van den vaccine-dwang, die hij een nationale ramp zou achten. Ik moet eerlijk bekennen, dat die uitdrukking mij trof. Ik dacht terstond aan een zin uit FÖRSTERS boek, die ik als tegenhanger hier wil meedeelen. „Auch die „wissenschaftliche” Medizin unserer Zeit erkennt das Wort „Reinlichkeit” — Reinlichkeit auszen und innen, betreffend Luft, Hautatmung, sonstige Ausscheidung und Nahrung — immer entschiedener als ihr groszes Lehr- und Leitwort an. Sie hat in mannigfaltig verzweigte Gesundheitslehre (Hygiene) in den Bereich ihrer Fächer aufgenommen, und sie predigt Asepsis (Sicherung vor Fäulnis) und Antisepsis (Bekämpfung der Fäulnis). Während sie aber sonst jede Blutvergiftung sorglichst verhütet und bekämpft, begeht sie den unbegreiflichen Widerspruch, in der Pocken-Impfung eine solche Blutvergiftung mit Bedacht als eine „Schutz”-Maszregel vorzunehmen, ja auch denen aufzuzwingen, die folgerichtig denken und jede Verunreinigung verhüten, für die Krankheit aber, als einen gewaltsamen Reinigungsversuch, ihre

vollgültigen Mittel der Heilung gefunden haben (blz. 153/54; zie ook blz. 23 brochure). Ik doe *ook* een beroep op het gezond verstand, maar www.libtool.com.cn plaats mij dan gaarne op bovenvermeld standpunt. Bovendien, hoe kan de heer RUTGERS VAN ROZENBURG een beroep doen op het gezond verstand der ministers, zonder hen in de ziel te kwetsen. Algemeen wordt tegenwoordig toch de inenting van mensch op mensch afgekeurd, en toch was men vroeger — toen men nog niet zoover in zijn wetenschap gevorderd was als nu — evenzeer voor dwang als thans. Indien zij dus den dwang hielpen handhaven, zouden zij in botsing komen met hetgeen de wetenschap en het gezond verstand reeds nu als slecht afkeurt. 1) Zij zouden een ondienst verrichten aan velen, en terecht van andere zijde een heftigen aanval te verduren hebben. In zijn referaat „Vaccine-dwang” heeft de heer DE WAAL MALEFIJT reeds gewezen op de ontzettend slechte redactie van de wet van 1872, en op herziening aangedrongen. Maar de herziening kan alleen tot stand komen, indien de dwang m. i. onvoorwaardelijk wordt opgeheven. Immers meer en meer blijkt, hoe de inenting niet aan haar doel beantwoordt, en n'en deplaise „de Tijd”, een *niet-ongevaarlijke* kunstbewerking is en *zeer quaestieus*. Tot die overtuiging anderen te bewegen, ziet daar de strekking van deze brochure.

H. J. C. PIERSON.

RESSEN, 15 Febr. 1902.

1) Nooit kwam mij ter oore, dat door een Regeeringsbesluit het gebruik van menschelijke lympe is verboden. We hebben ons dus niet met de gewoonte bezig te houden. Op dit punt staan dus de voorstanders op een lijn met die van vroeger. — Bovendien, waarom bezit men alleen gezond verstand als men zich tegen *gehumaniseerde* lympe verzet, en niet, als men ook tegen *animale* lympe is, zoo die even gevaarlijk blijkt te zijn? Die redeneering is voor mij duister.

GREPEN UIT FÖRSTER.

Against the body of a healthy man Parliament has no right of assault whatever under pretence of the Public Health; nor any the more against the body of a healthy infant.

F. W. NEWMAN.

Vooraf wil ik eenige beschouwingen geven over den dwang zelf. Ik wil niet ontkennen, dat de toestand in Duitschland in één opzicht zeer van onzen toestand verschilt. In Duitschland is absolute dwang, bij ons is die relatief, doch daarom toch niet minder voelbaar. Immers ieder vader of moeder, die tegen de vaccine is, begrijpt dit terstond, als zijn kind den schoolplichtigen leeftijd nadert. Wat zal hij dan doen? Zijn kind laten inenten om het naar school te zenden, of wel — wanneer zijn gemoed tegen de vaccine opkomt — het kind niet laten inenten, maar het de school onthouden. Hij wordt geplaatst voor deze keuze: zorg voor de gezondheid en zorg voor het onderwijs zijner kinderen. Nu kan het antwoord luiden: de dwang is zoo groot niet, want men kan zijn kinderen huisonderwijs laten genieten. Zeer zeker; maar is daarmee niet reeds terstond een rechtsongelijkheid geschapen?

Het streven is tegenwoordig om ieder, wie hij ook zij, in staat te stellen zijn kind onderwijs te laten geven. Doch ziet, de vaccinedwang werkt hier opeens remmend, ja begaat een

groot onrecht tegenover vele ouders. 1) Zij moeten groote kosten maken, en staan weer in dezelfde verhouding tegenover andere ouders, als eertijds de voorstanders der bijzondere school tegenover die der openbare. Maar niet alleen dit, ook de arme staat achter bij dengeen, die meer met aardsche goederen is bedeeld. Mutatis mutandis zou hier dit woord gelden (FÖRSTER, blz. 156/7): „Dem vermögenden Impfweigerer ist es leicht, sich durch eine für seine Verhältnisse geringe Geldstrafe von der verhaszten Zumutung frei zu kaufen; für den armen aber kann sie zu einer drückenden Steuer werden.” Degene, die dus bezwaar tegen de inenting heeft, wordt indirect aan handen en voeten gebonden ten opzichte van een der heiligste plichten, die hij tegenover zijn kind heeft, en die de overheid heeft „gewettigd”, waarmede ik bedoel: in een (leerplicht-) wet vastgelegd. De persoonlijke vrijheid wordt dus aan banden gelegd.

Echter, dat gevoelt ieder, al bezit de mensch vrijheid, toch kan het zijn, dat in sommige gevallen die vrijheid moet beperkt worden. Wanneer echter is dit het geval?

„Die Zwangsberechtigung — zoo lezen we blz. 161 — hat ein Doppeltes zur Voraussetzung: es musz die verfügte Zwangsmaszregel:

1. der Förderung des *Gemeinwohles* dienen, und dasz dies der Fall, *auszer Zweifel gestellt* sein; und es darf dabei
2. das berechtigte *Einzelinteresse* entweder *gar nicht* oder doch *nicht ohne Vergütigung*, also *keinesfalls* unersetzbar geschädigt werden.”

Wat nu het eerste betreft — het verloop van dit werkje zal het nog duidelijker maken — zoo vernemen we dit: „Dasz aber der Schutz mindestens *unerwiesen*, das ist eine *offene Frage*,

1) Ik laat hier buiten behandeling nog dit bezwaar, dat echter ook de aandacht verdient, hoe een vader het nuttig en heilzaam oordeelt voor zijn kind, dat het de school bezoekt — gesteld al, dat hij zijn kind huisonderwijs kon laten geven.

ist seit langem amtlich zugestanden und auch von der Denkschrift weder widerlegt noch bestritten worden." En verder: „Auszer der behaupteten Wirksamkeit müsste auch die Unschädlichkeit der Impfung klar bewiesen sein. So lange dies nicht der Fall, bleibt die Impfung ein *Versuch* an Menschenleibern . . . , womit diese zur Sache, der *freie* Mensch verfassungswidrig zum rechtlosen Objekte herabgewürdigt wird" (blz. 161/2). „Nur, wo die Nützlichkeit und Notwendigkeit einer Maszregel *feststeht*, also aufgehört hat, Gegenstand eines Streitens und Untersuchens zu sein, nur wo sie über jeden Zweifel erhaben und *amtlich gewährleistet* ist, nur da ist das Einschreiten der Staatlichen Zwangsgewalt rechtlich und sittlich gerechtfertigt."

Wat het 2de punt betreft, zoo zal het toch niemand ontkennen, — hoezeer hij ook voorstander der vaccine is — „daz die Impfung einen *Eingriff in die menschliche Gesundheit* darstellt und (zum mindesten) vorübergehende *Störungen derselben nach sich zieht*" (blz. 163). „Nun ist aber — zoo lezen we eenige regels verder — die Gesundheit — um wieviel mehr das Leben — denn noch ein *berechtigtes Einzelinteresse*, das gebieterisch Schonung verlangt, und obendrein ein Gut, wofür es *keine Ersatzleistung* giebt." Daarom: „über Leben und Gesundheit seiner freien Bürger hat der Staat — auszer in *einem*, unten zu besprechenden Falle — *niemals* und *zu keinem Zwecke* ein Verfügungsrecht." Die eene uitzondering is — zooals licht te begripen valt — „die stetige Bereithaltung des Volkes in Waffen" (blz. 164). Doch: „allein hier stehen wir vor einer *eisernen Notwendigkeit*, wo das Vaterland ruft und Schutz verlangt." Bovendien „hier handelt es sich *unmittelbar* um das **BESTEHEN** des Staates." Terecht zegt dan ook deze rechtsgeleerde: „Daz dagegen ähnliches auch von der „Impfung aller" gelte, daz auch sie für das Bestehen des Staates unentbehrlich sei, diese Behauptung wird wohl von niemandem gewagt werden. Der Gegenbeweis wäre ja ohne weiteres damit gegeben, daz sämtliche Staate *ohne Impfwang* grosz

geworden sind und ihrer viele noch heute diese Einrichtung entbehre, ohne deshalb dem Untergange geweiht zu sein." Datzelfde geldt ook van den leerplicht. „Denn hier ist es doch wahrlich nicht eine bloße *Annahme*, ein bloßes Glauben, sondern kein Vernünftiger wird bestreiten : dasz die Schulbildung aller Glieder der Gesamtheit für diese wie für die einzelnen nicht nur nützlich und notwendig, sondern geradezu eine unentbehrliche Bedingung für das *Bestehen des Kulturstaates* ist." „Nur miszbräuchliche Ausnutzung der Schulpflicht — zoo hooren we blz. 165 — könnte Gefahren bringen, und sie ist zu vermeiden. Auch werden Kränkliche von der Schule, soweit nötig, befreiet, während Impfbefreiungen erfahrungsmässig sehr schwer zu erlangen sind."

Eigenaardig, maar ook voor ons land van eenige beteekenis, mag daarom wel deze opmerking gelden als noot aan blz. 165 toegevoegd: „Das Gesetz beruht, wie bekannt, auf der von dem preusz. Medizinal-Gutachten von 1872 vertretenen doppelten Voraussetzung, dasz der Impfschutz nicht anzuzweifeln, und die Impfgefahr zu verneinen sei. Da man indes diese schönfärberische Anschauung nicht aufrecht zu erhalten vermocht hat, so musz das Impfgesetz — *logisch* und *juristisch* — schon damit fallen, dasz *seine Voraussetzung gefallen* ist." Geldt dit ook niet voor ons land? Men bedenke toch (zie ook voorrede), dat de dwang is ingevoerd, toen nog de usance was *gehumaniseerde* lymphete gebruiken. Later heeft men dit afgekeurd. Maar heeft dan niet daardoor de wet, die toch ook op deze usance steunde, een steunpilaar verloren, en mag ze dan nog wel blijven bestaan zonder herziening?

Deze rechtsgeleerde heeft dus ook reeds bewijzen aangebracht, dat de dwang in zake vaccine niet geoorloofd is. Ik wil hier niet wijzen op datgene wat „de Nederlander" in zijn hoofdartikel van 30 Jan. (n°. 2553) ¹⁾ er eveneens tegen inbracht en ook te

¹⁾ Zie ook het n°. 2560 van 7 Febr.

vinden is op blz. 5 en 70 van „Vaccinevereering” (Blommendaal 1892). Ook mag ik als bekend veronderstellen het onlangs verschenen werkje „www.libtool.com.cn Vaccinedwang” van den heer J. H. DE WAAL MALEFIJT.

Een paar uitspraken zou ik nog uit FÖRSTER (blz. 156) eraan toe kunnen voegen. „Dr. med. Stahn schrieb: Der Staat ist nicht berechtigt Menschen krank zu machen, sie mit höchst gefährlichen, leicht tötenden Seuchen zu vergiften. Das Strafgesetz verbietet es ausdrücklich in den § § 229, 327 und 329.” En verder: „Dr. Miquel urteilte als Abgeordneter: Ist die Impfung ohne Nachteile für die Gesundheit, so mag sie zum gesetzlichen Zwange erhoben werden. Ist aber auch nur die leiseste Möglichkeit einer gesundheitlichen Benachteiligung mit ihr verbunden, so ist sie als Zwangsgesetz unannehmbar.” „Darum — zoo voegt de steller van het boek eraan toe — ist das Impfgesetz unvereinbar mit dem Staatsgrundgesetz und mit dem Strafgesetzbuche (§ 230). Beide sichern dem Bürger die Freiheit der Person und die Unverletzlichkeit des Körpers zu.” Al is dit alles op ons land met „unique” dwang niet geheel van toepassing, toch mogen deze woorden wel overwogen worden, en zal menig jurist er iets voor kunnen voelen.

Van meer beteekenis is echter het volgende op blz. 157 en 158: „Wenn die Aerzte nach dem Gesetze für die durch die Impfung verursachten Schäden nicht aufzukommen haben, so hat dies der Staat, in dessen Dienst und Auftrag sie handeln. Er kann die Entschädigung ebenso wenig abweisen, als er sie den Invaliden des Heeres und der Arbeit und den unschuldig Verurteilten verweigern darf. Infolge seines Machtgebotes werden die Staatsangehörigen geimpft, nicht aus ihrem freien Willen; folglich hat auch der Staat Entschädigung zu leisten, soweit das überhaupt möglich ist. Das ist auch anerkannt worden. Der Reichskanzler erkannte in seinem Schreiben vom 5 Sept. 1888 die Staatliche Verpflichtung zur teilweisen Schadloshaltung an, indem er den Bundesregierungen empfahl: Sorge für ärztliche

Behandlung der Erkrankten, Bereitstellung der erforderlichen Arzneien und Verbandmittel, sowie nötigenfalls Fürsorge für geeignete Krankenpflege." Schadeloosstelling! Zeer zeker, ik wil toegeven, dat veel op onze Overheid niet van toepassing is. Maar toch mag het volgende wel overwogen worden. Indien de overheid direct of indirect tot iets dwingt, moet zij dan niet de gevolgen daarvan dragen, zoo er schade veroorzaakt wordt? Ik ga nog verder. Als de overheid door haar wet den *indruk* teweegbrengt: vaccineeren is goed en zonder gevaar, maar er doen zich gevallen van het *tegendeel* voor, gaat dan de overheid vrij uit? Zij treedt — en terecht — op tegen allen, die waren verkoopen, welke den *schijn* van echt hebben, maar louter bedrog zijn (men denke aan de boterwet); mag zij dan — waar zij anderen straft en daardoor als 't ware den bedrogene schadeloos wil stellen — zich zelve buiten en boven de wet plaatsen? Het antwoord is gemakkelijk te geven. En dus: òf de overheid moet schadeloos stellen, wat zij in vele gevallen niet kan, òf wel — wat beter is — een ieder worde vrij gelaten; waardoor de overheid zich dan op dit standpunt plaatst: in dubio abstinence.

Dat de overheid daartoe moet komen, m. a. w. dat zij ten onrechte de vaccine als heilzaam en ongevaarlijk heeft aangezien, wil ik in hetgeen verder volgt trachten aan te toonen. Daartoe wil ik in verschillende hoofdstukken nagaan, of de inenting werkelijk aan haar doel beantwoordt en zien of er ook factoren zijn, die ons op het tegendeel wijzen. Een factor, die in onze dagen van veel beteekenis is, kan wel deze zijn: hoe staan

de levensverzekeringmaatschappijen

tegenover de kwestie. Op het wereldcongres van „Impfgegner” in 1899 werd meegedeeld: „Die meisten von ihnen machten bisher einen Unterschied zu Ungunsten der ungeimpften Perso-

nen. Dies geschah zweifellos mehr auf den Rat ihrer Medizinischen Berater hin, als auf Grund einer Wohlbegründeten Unterweisung von Seiten ihrer sachverständigen Mathematiker. Aber die Beweise häuften sich dasz nicht-geimpfte Personen bessere Versicherungsgegenstände abgaben, vom Standpunkte der Versicherungsgesellschaften aus, als geimpfte Personen." En iets verder: „Bereits acht englische Lebensversicherungen haben es sich zum Grundsatz gemacht, ungeimpfte Personen ebenso gern aufzunehmen, wie geimpfte. Unter diesen Gesellschaften ist der „Prudential“, eine der grössten, reichsten und einflussreichsten Gesellschaften in England. Ihre Entscheidung wird insofern eine grosze Wirkung haben, als dadurch gezeigt wird, dasz sie nicht länger mehr an den Satz glaube, wonach die künstliche „Kuh-Pockung“ das Leben erhalten oder verlängern soll." (blz. 197/8). We willen nu van de Levensverzekering-maatschappijen afscheid nemen en ons afvragen hoe het met

de statistiek

staat. Nu, dat die statistiek wel wat te wenschen overlaat, zal uit het volgende blijken. Boven dit onderwerp, dat ook in FÖRSTERS boek behandeld wordt, lezen we dit motto: „Sei nüchteren und misztraue!" En dat dit geen onwaarheid is, zegt ons dr. LORINSER (Mittelshöfers Medizin. Wochenschrift n°. 44): „Ein auch nur flüchtiger Einblick in die erwähnte Denkschrift musz jedoch jeden, der sich mit dieser Frage überhaupt beschäftigt hat, zu der Ueberzeugung bringen, dasz es das deutsche Gesundheitsamt nicht als seine Aufgabe betrachtet hat, die Gründe pro und contra scharf und rücksichtslos zu untersuchen, sondern vielmehr auf dem bereits eingenommenen Standpunkte der Impfschutzverteidigung die Schutzpockenimpfung um jeden Preis — mitunder sogar um den Preis des folgerichtigen gesunden Urteiles — aufrecht zu halten" (blz. 75). Dat die

partijdigheid waar is, blijkt wel hieruit: „Der Vertreter des Bundesrates in der Petitions-Commission erklärte, das Gutachten (= rapport) stütze sich „auf umfangreiches statistisches Material.“ Dieses Material ist aber niemals mitgeteilt worden, wie es zum Beweise der Wahrheit nötig gewesen wäre” (blz. 72). Hoe zelfs *voorstanders* der vaccine spreken, ligt kernachtig opgesloten in deze uitspraak van dr. BOHN: „dasz die Statistik das Papier nicht wert sei, warauf sie steht.” (blz. 85). „Was soll man — zegt daarop Graf ZEDTWITZ — z. B. zu dem Vorgehen des Geheimrat R. Koch (Berlin) sagen, der sich gegenüber den Urpockenlisten der deutschen Städte 1870/72, wie beispielsweise der von Bonn, wo von 116 Blatternkranken nur 4 ganz kleine Kinder von 4 bis 18 Monaten ungeimpft, alle andern aber geimpft, über die Hälfte sogar revacciniert waren, dadurch aus der Verlegenheit zu helfen suchte, dasz er alle, die älter als 20 Jahre waren, einfach aus der Reihe der Geimpften strich und sie den Ungeimpften einreichte, und bezüglich der Revaccinierten, die erkrankten, ähnliche Bedenken geltend mache?”

Hoe men statistiek vertrouwen kan, leert ons het volgende. „Dr. Pfeiffer schreibt: Seit dem Erlasz des Impfgesetzes sind in Preuszen in den ersten 5 Jahren mindestens 200 Fälle von Rotlauf mit 50 Todesfällen beobachtet worden,” und weiter, „in Preuszen sind 1880 am Impferysipel gestorben 9.” Sehr bezeichnend fügt er noch hinzu: Und jedenfalls sind zahlreiche Fälle nicht zur Kognition (Kenntnis) gekommen.” (blz. 91)¹⁾. „Ein Chirurch der zugleich Leichenbeschauer war, sagt: dasz bij vielen Kindern, die infolge der Impfung gestorben waren, vom Bezirksarzte eine andere Todesursache angegeben werde. Er selbst aber erhielt für seinen wahrheitsgemäzen Eintrag den Rüffel: *Im Dienste dürfen sie das nicht sagen.*” (id.)

¹⁾ Volgens blz. 78 „Vaccinevereering” deelde prof. dr. Fournier ons mede, hoe hem twee epidemien van vaccinale syphilis bekend zijn, die geheim zijn gehouden. Zie over syphilis het verdere gedeelte van dit boekje.

Nog sterker is wat we lezen op blz. 93: „Ausserdem berichtet Dr. med. H. aus dem 58 Polizeirevier (in Berlin) über 20 Erkrankungen an Impftotlauf bei Schulkindern, von denen jedoch der Polizeipräsident (!!) mit Sicherheit glaubt annehmen zu können, dasz hier eine irrthümliche Auffassung der gewöhnliche erythematösen Rötung in der Umgebung der Impfpusteln vorliegt.“ Een „Polizeipräsident“, die het beter weet dan een dokter, die het feit constateerde! Vlak daarop lezen we: „Dieser Ausschlag ist nichts Arges, das ist bald vorüber; es ist eine dumme Meinung von Ihnen, dasz der Ausschlag von der Impfung herkomme; davon verstehen sie nichts!“ so sprach ein Impfarzt zu einer Mutter, die ihm ihr erkranktes Kind brachte. „Der Fall wird sicherlich nicht zur Anzeige gekommen sein, und mit ihm Tausende mehr,“ zoo laat de schrijver er op volgen. Op dezelfde bladz. vernemen we van „der sachverständige Dr. Med. Voigt“: „Genau Zahlen der Impfschädigungen lassen sich nicht angeben, weil man nie bestimmte Zahlen findet. — Und ferner: Ich erinnere mich, dasz Angaben, die für Sachsen gemacht worden, in der Zusammenstellung des Gesundheitsamtes für das deutsche Reich *fortgelassen* sind.“ (Ik cursiveer.) Op de volgende bladz. vernemen we: „In gleicher Weise sagte Dr. Hirschfeld aus: Ich kann begutachten, dasz eine grosze Reihe von Impfschädigungen mir in meiner Praxis vorgekommen und mir auch aus der Litteratur bekannt sind, aber nicht in der amtlichen Statistik aufgeführt sind.“

Dat men zeer voorzichtig moet zijn met de statistiek leert ons, wat we op bladz. 135 vinden. Weinig menschen zullen weten, wat nog in *Oostenrijk* geschiedt. „Nicht nur die Masern- und Scharlach-Exantheme sondern auch die örtlichen Halspocken (Diphtherie) wurden damals (d. w. z. in vroegere tijden) auf das Konto der allgemeinen Hautblattern (Variola) geschrieben, wie es ja wohl heutzutage noch in Oesterreich geschieht, wo es im Vorteile der Aerzte liegt, dasz die Bevölkerung vor den „Pocken“

gehörig graulich gemacht wird." Verwonderen kan het ons dan niet, dat we deze uitspraak vinden op blz. 76: „Wer aber erkrankt, der war nur scheinbar geschützt; entweder war die Impfung nicht durchgeslagen, nicht „erfolgreich“, oder sie hatte keine Pusteln hervorgebracht, oder es war ein „Kunstfehler gemacht worden, oder ihre Kraft war erloschen, das eine Mal lange Zeit, das andere Mal bald nach der Impfung, immer je nach der Anlage der Einzelnen. Erkrankt einer, so heisst es: Ausnahme, trotz der Impfung; bleibt er gesund, so heisst es: Schutz, wegen der Impfung." Evenzoo, dat ietwat guitig gezegd wordt blz. 86: „An den Pocken stirbt eben niemand mehr; das „System“ gestattet es nicht.”

Laat ons echter niet meenen, dat door de tegenstanders opeens

de statistiek weggeworpen

wordt. Wat men — en terecht — eerst verlangt is, een

goede statistiek.

Daarom is het noodig lijsten aan te leggen met deze vragen: 1. Wie viele sind an den Pocken erkrankt? 2. Wie viele daran gestorben? 3. Wie viele so und so behandelt und mit welchem Erfolge? 4. Wie verhält sich die Zahl der an anderen Krankheiten Erkrankten und Gestorbenen? 5. Welches Durchschnittsalter haben diese und jene erreicht? u. a. dgl. mehr." (blz. 80.)

Indien men zoo te werk gaat, is er meer vertrouwen in de statistiek te stellen. Maar dan moet men niets verzwijgen, ook dan niet, wanneer er dingen aan het licht zouden komen, die minder gunstig voor het inenten pleitten. Dat men niet altijd licht wil hebben, of hooren wil, wat anderen zeggen, daarvan deelt ook FÖRSTER ons klachten mede. De lezers van „Vaccinevereering" weten welk lot de „Nota" van den Minister van

Binnenlandsche Zaken in 1890 ten deel viel. FÖRSTER vertelt ons ook

www.libtool.com.cn

hoe men stukken tegen de vaccine weert.

Op het congres in '99 werd het volgende medegedeeld. „Es sind Anzeichen vorhanden, dasz es den klügeren Gliedern des ärztlichen Standes in England wegen der Gefahren unbehaglich zu mute wird, denen infolge der gesetzgeberischen Verknüpfung ihres Standes mit der zwangsweisen Impfung ihr Ansehen ausgesetzt ist. Dies wird bewiesen durch die Zurückweisung, welche Dr. Creighton von seiten seiner Amtsgenossen in Generalstabe der Leitung der Encyclopaedia Britannica widerfahren ist: man wies seinen Aufsatz über „Vaccination“ einfach zurück.“ (blz. 197). „Dr. Levenson verbreitet sich dann noch des Längeren über die Unanständigkeit der amerikanischen Presse. Eine Zeitung nach der anderen schickte ihm seine Artikel als unabwendbar zurück.“ (blz. 204). Wanneer men soortgelijke dingen ook in ons land ziet, dan komt onwillekeurig de vraag boven — waarop ook „de Nederlander“ in zijn no. 2553 wijst — : is men ook bevooroordeeld? Immers in hetgeen de voorstanders der vaccine ons meedeelen, vinden we nooit enig wetenschappelijk argument gegeven. Komen de tegenstanders met wetenschappelijke bezwaren, dan kent b.v. „de Tijd“ daaraan geen waarde toe. Nu zullen er echter wel mensen zijn, die anders denken en eens willen weten, wat toch

de wetenschappelijke bezwaren

zijn. In zijn werkje „Verplichte vaccinatie“ heeft dr. H. DE Cocq ons reeds veel daarover meegedeeld. Op blz. 15 komt hij tot deze uitspraak: „Uit dit bovenstaande kan nu reeds geconstateerd worden, dat de vaccinatie elken wetenschappelijken grond mist.“ Te begrijpen is, dat ook in FÖRSTERS boek eenige aanwijzingen zijn te vinden. Blz. 151 lezen we: „Ruata (Perugia) äuszert sich

so: Es war eine Zeit da ich selbst noch an die Macht der Impfung glaubte und dies nicht so sehr wegen der Kenntniz von Thatsachen, www.libtool.com.cn oder infolge des auf der Universität erworbenen Wissens, wo man von der Impfung nichts weiters hört, als das sie „das einzige Schutzmittel gegen die Blattern bilde,“ als vielmehr infolge Ueberlieferung des Glaubens an das Dogma, von dem wir alle beim Eintritt in die Praxis durchdrungen waren. Ich wurde aber bald zum heftigsten Gegner, als mehrere systematisch eingetretene Todesfälle nach erfolgter Impfung mich bewogen, das Problem einem eingehenden und vielseitigen Studium zu unterziehen. Nunmehr sind es volle zwölf Jahre, dasz ich, trotz des Spottes derjenigen, die nicht den langen Weg, wie ich zurückgelegt haben, versuchen — wenn auch als Rufer in der Wüste — begreiflich zu machen, dasz die Impfung gar kein Schutz gewährt, das die Impfung keine wissenschaftliche Grundlage hat, dasz die Impfung auf einer erstaunlichen Aufeinanderfolge von Irrtümern fuszt, dasz schlieszlich das Impfverfahren gegen Blattern eine der schwersten Verirrungen der Medizin ist.“

Zelfs in de z.g.n. *parcs vaccinogènes* van Duitschland is men voorzichtig geworden. Immers blz. 121 hooren we: „Das Kasseler Impf-Institut versendet seine Lympe mit dem vorsichtigen Vermerke: „Gegen zufällige Impf-Erkrankungen kann keinerlei Gewähr geleistet werden.“ Und dr. Pissin, ein impferischer Fachmann, Inhaber eines „Institutes zur Erzeugung reiner Lympe,“ erklärt kurz en bündig: Die gesamte Lympe, mit der jährlich eine million Deutscher geimpft wird, ist giftig, d. h. eine million Deutscher wird jährlich von Rechtes wegen vergiftet.“ Nu zou de opmerking kunnen gemaakt worden, dat als iets vergiftig is, dit nog niet als onwetenschappelijk kan gebrandmerkt worden. Echter is het dan wel vreemd, dat de lympe niet onder de vergiften is opgenomen. Bovendien, neemt men — nadat men zich onder dokters handen heeft gesteld — iets in, dat met vergif is vermengd, dan is dit toch altijd iets vrijwilligs, wat

op de inenting niet van toepassing is. Hier wordt men direct of indirect gedwongen. Ook is dan de toediening van vergif slechts in een speciaal geval, terwijl dit bij de inenting *stelselmatig* geschiedt. Bovendien, in 't eerste geval wordt het gif meestal niet direct in het bloed gebracht, wat bij het laatste wel zoo is.

De boven aangehaalde uitspraken zijn echter niet de eenigste, die ik vond. „Dr. George Gregory nämlich — lezen we blz. 227 — der 50 Jahre lang Vorsteher des Pockenspitals und der Vaccinations-Anstalt in London war, erklärte kurz vor seinem Tode in der „Medical Times“: „Die medizinischen Autoritäten, denen das Parlament die Ausbreitung und die Oberaufsicht über die Vaccination anvertraut hat, sind es, welche die Mängel derselben zu deuteln und zu beschönigen suchen. Der Gedanke, die Pocken mittelst der Kuhpocken-Impfung zu vernichten, ist ebenso absurd wie chimärisch, ebenso vernunftwidrig wie anmaszend“. Voorwaar, een krasse uitspraak over iets, dat „wetenschappelijk“ heet vast te staan.

Dat de praktijk op vreemde wijze vaak spot met alles, wat als wetenschappelijk gedecreteerd schijnt, blijkt wel uit het volgende (blz. 230): „In die Denkschrift des Deutschen Reichskanzlers von 5 September 1888 wird mitgeteilt, dasz in Preuszen in den letzten Jahren im Zusammenhang mit der Impfung ein giftig-eitriger Hautausschlag, Impetigo contagiosa, aufgetreten sei, wobei es auch an schweren Fällen und selbst an solchen mit tödlichem Ausgange, nicht gefehlt habe; die Krankheit sei in 10 verschiedenen zum Teil räumlich weit von einander entfernten Kreisen zahlreich bei Kindern vorgekommen, die sämtlich mit Tierlymphe geimpft wurden waren; die betreffende Lymphe sei von 3 verschiedenen Kälbern entnommen gewesen, die bei der tierärztlichen Untersuchung, auch bei dem der Impfung folgenden Schlachten gesund befunden worden seien.“ En blz. 231: „Es ist mir wenigstens ein Fall bekannt, wo der Direktor der Tier-

arzneischule in Stuttgart, Prof. Dr. v. Rueff, als Sachverständiger vor Gericht bezeugte, dasz die Kuh, von der Impfstoff abgenommen www.libtool.com.cn und wofür die amtliche Prämie bezahlt worden war, nicht Kuhpocken, sondern sogenannte Phlyktäne-Pocken hatte, die vikariierend (stellvertretend) für Maul- und Klauenseuche vorkommen." Men ziet dus, hoe alle voorzorgsmaatregelen falen kunnen.

Ten slotte moet men er dus toe komen, de inenting alleen te beschouwen als een soort empirie. Dr. KAHNT zeide dan ook op het wereldcongres (blz. 232): „Es ist einer der anerkanntesten Männer der Wissenschaft, der vor Jahre den Ausspruch that, dasz wir im Zeitalter des Experimentes stehen. Wenn er damit sagen wollte, dasz es eine Thatsache sei, dasz die moderne Therapie der Schulmedizin auf Experimenten, oder auf dem Experimentieren beruht, so hat er recht. Aber ich sollte meinen, auch das Experiment müsse bedingt sein durch gewisse Direktiven, durch Grundsätze, die nur aus der Natur sich entwickeln dürften. Und wenn wir daraufhin das moderne Experiment prüfen, so werden wir finden, dasz das sehr häufig nicht der Fall ist. Es werden ganz beliebige Mittel plötzlich auf ihre Beziehung zum Menschen geprüft, Erscheinungen notiert, und auf Grund dieser Notizen bei Krankheitsvorgängen angewendet. Das Auffinden von Heilmitteln bleibt der Mode, dem Zufall überlassen, und wird nicht geleitet von wissenschaftlichen Voraussetzungen. Das sollte aber der Fall sein.”

Dat de mensch soms vreemde dingen beleeft van hetgeen hij zelf als heilzaam aanprees, bewijst wel dit voorval met JENNER, wat FÖRSTER aan de vergetelheid ontrukte (blz. 122): „Sein eigener Sohn, den er im Jahre 1789 mit Schweinspocken geimpft hatte, starb 1810 an der Schwindsucht. Und einen anderen Sohn, den er zuerst erfolglos mit Kuhpocken geimpft hatte, impfte er dann, wegen seiner üblen Erfahrungen mit Impf-Rotlauf, noch nachträglich mit echtem Blatternstoffe,

trotzdem er ein entschiedener Gegner dieses Verfahrens war.”¹⁾

We mogen na al hetgeen we hoorden wel eenigszins gaan twifelen aan den wetenschappelijken grond, waarop de inenting berust. Een andere vraag is nu: is er ook

verband tusschen pokken en andere (huid)ziekten?

Deze vraag is van groote beteekenis en te weinig is daarop de aandacht gevestigd. „Mit Stillschweigen übergangen — zoo lezen we blz. 80 — wird auch die Wichtigkeit der Frage, welche Krankheiten parallel mit der Abnahme der Pocken und mit der Zunahme der Impfung beständig gewachsen sind; und die andre wichtige Frage, ob nach Einführung der Impfung, da doch nun eine Ursache vieler Todesfälle weniger sei, die Sterblichkeit der Bevölkerung im ganzen herabgegangen sei.” Twee dingen vragen dan ook onze aandacht.

Vooreerst: is er ook verband tusschen pokken en andere ziekten? Die vraag kan van beteekenis zijn. Voor eenigen tijd las ik (zie Avondpost 28 Dec. jl. Geneeskundige Raad van Zuid-Holland): „Van pokken werd slechts een *dubieus* (ik cursiveer) geval te Reeuwijk waargenomen”.

Ik vermoed nu niet, dat misschien dit „dubieus” slaat op een persoon (kind of volwassene), die ingeënt was. Dit laat ik er buiten. Het kan dus zijn, dat men over den aard der ziekte niet geheel zeker was.

Dit is te begrijpen. „Nicht auf die Zahl der *Todesfälle an Pocken* kommt es an — sondern auf die Zahl der *Erkrankungen an Pocken, Scharlach, Diphtherie und Masern*, also an *allen* Ausschlagskrankheiten zusammen genommen, da dieselben bekanntlich stellvertretend (vicariierend) für einander auftreten,” lezen we blz. 134. Begrijpelijk is dan, dat we (zie Avondpost 17 Jan.)

¹⁾ In „The Star” van 10 Jan. ll. lezen we in een ingezonden stuk dit: „But Jenner vaccinated the infant Lord Robert Grosvenor, and ten years after the boy all but died of smallpox.” (Zie ook slotstuk.)

vernemen: „Dinsdag werden in de Londensche hospitalen 35 poklijders opgenomen, waardoor het totaal der verpleegden op 944 werd gebracht. *Bovendien liggen in de hospitalen 4247 koorts-en diphtheritislijders.*” (Ik cursiveer). De klacht is daarom niet onbillijk op blz. 19: „Umgekehrt trennt man heute, um die Pocken-Statistik im Zeitalter der Schutz-Impfung für diese günstig zu gestalten, sehr sorgsam die leichteren Arten der Krankheit von den Schweren.” Die klacht volgt terstond op deze woorden: „Man warf ferner verschiedene Ausschlag-Krankheiten zusammen, wie man das selbst heute noch thut. In dieser starken Quelle statistischen Irrtums bemerkt Prof. Bohn: „Höchst auffallend ist die gänzliche Verschmelzung der Masern mit den Pocken, welche sich von den Arabern ab durch die folgenden Jahrhunderte bis tief in die Neuzeit erhalten hat. Im 17. Säkulum verwechselten viele Aerzte die beiden Exantheme; in den schwedischen Mortalitätstabellen bilden sie bis zum Jahre 1773 zusammen *eine* Todesursache, und in den preuszischen noch später.”

De pokken zijn niet verdwenen, maar ze doen zich in anderen vorm voor. „Oder giebt es wirklich einen Fachmann — zoo hooren we blz. 135 — welcher der Ansicht des Pathologen Virchow zu widersprechen wagte, dasz die *Halspocken* (Diphtherie) in pathologischer Hinsicht nichts anderes sind als die „*echten*” *Pocken* (Variolae) ??? Und was sind denn die zahllosen und grade durch ihre grosze Unzahl so gefährlichen Bläschen der Scharlachkranken anderes als eben so viele minutiöse Blattern-pustelchen, lediglich modifiziert durch das besondere Geartsein der betreffenden Oberhaut!” Na eenige cijfers van sterfgevallen aan Diphtherie hooren we verder: „Gegenüber diesen überaus hohen Zahlen für Erkrankungen und Sterbefällen an *Halspocken* (Diphtherie) sind ja die Zahlen der Erkrankungen und Sterbefälle an *algemeinen Pocken* (Blattern, Variolae) ganz *verschwindend klein*, selbst wenn man die *erlogenen* Zahlen gewisser

Pockenstatistiker des vorigen Jahrhunderts zu Grunde legt.”¹⁾

Men vraagt zich dan ook af: is er soms oorzaak, dat

www.libtool.com.cn

andere ziekten toenemen

als kanker, tuberculose, syphilis enz., of wel een gevolg daarvan schijnen te zijn, sinds men is gaan inenten? „Viele medicinische Autoritäten haben sich dahin ausgesprochen (z. B. die Professoren *Hebra*, *Schönlein* und *Germann*)” o. a., dat: „auch die fortgesetzt zu Tage tretende Zunahme des Muttermilchmangels auf hauptsächlich durch die allgemeine Impfung immer mehr verbreitete skrofulöse Blut-Dyscrasie und Blutarmut zurückgeführt wird.” En: „Hervorragende Mediziner, z. B. Geh. Medizinalrat *Schönlein* in seiner speciellen Pathologie und Therapie, haben sich schon deshalb gegen den Impfwang ausgesprochen, weil das unvermeidliche Austragen der Kinder zur Zeit des Pockenfiebers bei der Revision der Kinder oft schwerere Krankheiten (Lungen-Affektionen) hervorruft und weil Krankheiten, als Skrofulose, Rachitis, schwere Gelenkentzündungen, Augen- und Ohrenentzündungen, Hautkrankheiten u. s. w. als Folgen der Impfung beobachtet worden sind.” (blz. 126). „Auch giebt es Aerzte, welche glauben, dasz Nieren-Erkrankungen durch die Lymphe übertragen, richtiger hervorgerufen werden Konnten.” (blz. 127).

Deze algemeene opmerkingen kunnen nog bevestigd worden door een paar getuigenissen. Vooreerst wat betreft

de tuberculose.

„Über den Zusammenhang aber von Pocken und Schwindsucht

¹⁾ Op het congres te Berlijn deelde Oberst SPOHR mede, hoe hij in 1870 van dr. med. v. SCHLEGELL vernam, hoe deze pas was teruggekeerd van de lijkopening van een vrouw, die aan Diphtheritis was gestorven. Hij had er aan getwijfeld, of het wel echte Diphtheritis was. Na de lijkopening bleek het pokken te zijn geweest (FÖRSTER, blz. 237).

urteilt dr. med. Leeser (Bonn): Die Hauptgefahr der Impfung, einerlei, ob mit Kuhpockeneiter oder mit Menschenblattern, liegt, ganz abgesehen von Impf-Syphilis, Impfrotauf und dergleichen, in der durch sie bewirkten, allgemeinen *Verbreitung der Tuberculose*. *Eine Anzahl Kinder erkrankten nach der Impfung an Skrofulose und Tuberkulose, die ohne Impfung höchstwahrscheinlich ihr Leben lang gesund geblieben wären,*” (blz. 44. De cursiveering is van mij). ¹⁾

Maar er is nog meer. Een andere ziekte vond — naar sommigen meenen — groote verbreiding door de inenting, ik bedoel

de syphilis.

Ik zeg: uitbreiding. Immers men weet, hoe die ziekte nog een andere oorzaak kan hebben. Nu zegge men niet: dat is onmogelijk, zooals een zich schuilhoudende Medicus beweerde in „de Nederlander” (no. 2558), of wel: dat kwam, omdat men eertijds van arm op arm inente ²⁾; nu is echter dat gevaar bij gebruik van animale lympe een hersenschim. Men oordeele liever naar hetgeen bekende personen ons kunnen zeggen. „Dr. Med. J. M. Peebles, Arzt in Chicago — zoo reeds hooren we blz. 126 — urteilt: Als Arzt nehme ich keinen Anstand, zu behaupten, dasz das Impfen unter anderen schlimmen Folgen auch Abscesse, Geschwüre, Blutvergiftung, Konvulsionen, Auszehrung, Haut-Ekzeme, Haut-Ausschläge, Erysipelen und die schrecklichste aller Krankheiten — die Syphilis erzeugt. Man bedenke doch, dasz es gegen alle Vernunft geht, den Inhalt der Eiterpustel einer Kuh, oder den oft syphilitischen Inhalt der

¹⁾ Men vergelijkte hiermee, wat dr. PERRON uit Bordeaux ons meedeelt. Zie „Vaccinereering” blz. 91 § 17.

²⁾ Men denke hierbij ook aan hetgeen ik in het begin hiervan zeide. Is het dan niet verschrikkelijk, dat men vroeger de menschen aan zoo iets blootstelde en dwang invoerde? Nu zal men toch wel willen erkennen: het ware beter geweest eerst nog eens te wachten.

Pustel eines menschlichen Armes, oder den eines giftigen, faulen, trockenen Schorfes in ein lebendes Wesen einzupfropfen. Wie kann es ein Arzt verantworten, einem gesunden Kinde Gift in den Körper zu bringen?" Ik wil hier niets aan toevoegen, alleen wel de aandacht erop vestigen, dat een dokter hier spreekt van: „keinen Anstand nehmen" en „gegen alle Vernunft." Echter kan de gedachte opkomen: is zoo'n Amerikaansche dokter wel te vertrouwen? Of wel: hij spreekt hier van *gehumaniseerde* lympe, en tegenwoordig neemt men alleen *animale* stof. Welnu, die twijfel is weg te nemen door deze opmerking (blz. 196): „Mr. Jonathan Hutchinson, ein mitglied des Ausschusses und gläubiger Anhänger der Schutz-Impfung, ein höchst hervorragender Gelehrter der Syphilis-Litteratur (ik cursiveer), erklärte die Thatsache für *begründet* (ik cursiveer), dass Impfung mit Kalbslymphe, also Impfung mit einem Stoff, welcher von venerischer Ansteckung durchaus frei ist, die Fähigkeit zeigt, Erscheinungen hervorzurufen, die selbst durch erfahrene Chirurgen von denen der Syphilis nicht unterschieden werden können." Voorzichtig gesteld, doch laat aan duidelijkheid niet te wenschen over. Er is nog een getuigenis te noemen. „Durch den vorerwahnte Aussatz „Vaccination" in der Encyclopaedia Britannica hat dr. Creighton einen wichtigen Stützpunkt der Anwalte der amtlichen Blutvergiftung vernichtet, indem er die Analogie zwischen Vaccine-Krankheit und Syphilis nachwies." (blz. 195). Men meene dus niet, dat het gevaar der inenting klein is te noemen. Jammer dat we dit niet zoo spoedig hebben vernomen, want dan zouden de oogen eerder opengegaan zijn. Een dokter was zoo eerlijk — helaas wel wat laat — deze bekentenis te geven (waarbij ik de opmerking voeg, die de steller meende te moeten geven): „Dr. W. J. Collins, welcher 25 Jahre lang Impfarzt gewesen und nachher schrieb: „Wenn ich von den Opfern meiner eigenen Impfungen nur zum dritten Teile deren Leidensgeschichte erzählen wollte, dann würde die Schilderung dieser

Greuel euch das Blut in den Adern erstarren machen — sprach ohne Zweifel so nur, weil er durch die einträgliche Impfarzt-Stelle reich genug geworden war und sie einer jüngeren Kraft abgetreten hatte." (blz. 152.)¹⁾

Na al het gehoorde kan het natuurlijk niet verwonderen, dat ik deze vraag ga stellen:

heeft de inenting misschien ook de pokken in stand gehouden?

Immers die vraag moet toch ook onder de oogen gezien worden. Al is het misschien nog een zeer quaestieuse vraag, toch kan ik niet nalaten het volgende uit FÖRSTER aan te halen. Na er op blz. 13 eerst op gewezen te hebben, hoe: „früher die Pocken fast ausschliesslich eine Krankheit der Kinder [waren]. Doch beobachtete man, dasz die säugenden Kinder fast durchweg davon frei blieben," zoo vernemen we iets verder: „Indessen sind in neuerer Zeit auch die älteren Jahrgänge nicht mehr pockenfrei. Es ist nicht unwarscheinlich, dasz gerade durch die oft wiederholte Impfung infolge der Belastung des Körpers durch den Impfstoff, die Empfänglichkeit dafür erhöht wird." Sprekende over „Entstehung und Wesen der Pocken" wijst de schrijver van het boek er op, hoe soms opeens de pokken ontstaan. „Entweder — zegt hij blz. 45 — liegt da Neu-Entstehung auf Grund der gleichen Bedingungen vor, oder die künstliche Züchtung und Erhaltung der Krankheit durch die Impfung. An die letztere möglichkeit wollen die Impfer nicht gern heran; so bleibt *ihnen* nur die andere über. *Wir* rechnen mit beide. Dagegen ist weder naturwissenschaftlich noch logisch etwas einzuwenden."

1) Men vergelijkte hiermee eens, wat Prof. dr. FOURNIER vertelt in zijn werkje: *Leçons sur la syphilis vaccinale*, en waarvan het noodige te vinden is blz. 78 en volgende van „Vaccinevereering." Vooral is merkwaardig Lorz's verklaring blz. 81 3de ainea: „De overplanting van syphilis zal steeds gevreesd moeten worden, hetgeen ook het voornaamste wapen is in de handen der tegenstanders van de vaccine."

Ook mag zeker niet voorbijgezien worden dit getuigenis: „Stadtrat Biggs zeigt (op het congres), dasz in Leicester vermehrte Impfung vermehrte Pockenausbrüche zur Folge gehabt hatte, dasz dagegen, je mehr man die Impfung einschränkte, die Krankheit um so mehr nachliesz und verschwand und dasz dadurch alljährlich Hunderte von Menschenleben erhalten blieben, die sonst hingeopfert worden wären, hatte man die Impfung aufrecht erhalten.” (blz. 193). OBERST SPOOR, die den oorlog van '70 meemaakte, deelde op het congres dit o. a. mede: „Im Juli 1870 kam mir ein Korpsbefehl zu, wonach die ganze Kriegsschule in Engers, deren stellvertretenden Direktor ich war, geimpt werden sollte, weil die Pocken in Koblenz ausgebrochen waren. Damit wird das Märchen widerlegt, dasz die Pocken durch französische Gefangene in Deutschland verbreitet wurden. Sie waren schon in Koblenz, ehe ein deutscher Soldat französischen Boden betreten. Ich begab mich damals sofort zu dem kommandierenden General des immobilen Armeekorps, Herrn Herwarth v. Bittenfeld, Excellenz, nach Koblenz und machte ihm Vorstellungen, dasz die Impfung nicht nur den Schutz nicht gewahre, den sie haben solle, sondern durch dieselbe die Empfänglichkeit für die Pocken vermehrt werde. Da ferner die Portepeefähnriche nach rasch abgelegtem Offiziersexamen sofort ins Feld ziehen sollte, so würde die Impfung, welche doch immerhin eine vorübergehende Erkrankung darstelle, sehr störend einwirken. Seine Excellenz erwiderte: „Ihr Vortrag hat mich überzeugt, ich nehme den Befehl für Engers zurück.” (blz. 237.)

Maar — zoo roept wellicht iemand, die na al het gehoorde ook ging twijfelen aan het volmaakte nut der vaccine — de inenting bewaart toch eenigszins tegen de pokken; of zoo niet, het is toch het eenigste middel.

Wat moeten we anders doen?

Die vraag is volkomen geoorloofd. Doch laat ons niet meenen,

alsof — zooals wel eens wordt voorgesteld — de tegenstanders maar Gods water over Gods akker willen laten loopen, en van de gedachte uitgaan: beter is 't aan de pokken te sterven dan zich te laten vaccineeren. Neen, de zaak is te ernstig om maar de menschen de pokken te laten krijgen, zonder hen een weg ter genezing te geven.

Niet alleen afbreken, ook opbouwen

willen de tegenstanders. Hier kom ik echter op een moeilijk gebied. Niet dat het moeilijk is de patienten te genezen of zoo noodig een weg aan te wijzen, waardoor men eenigszins zich behoeden kan tegen deze ziekte. Maar ik kom hier op een gebied, waarop van ouds strijd is gevoerd. Onlangs schreef me een vriend, die zeer veel belang in deze zaak stelt, onder meer dit: „is het mij vergund, wanneer het mocht zijn in verband met de door u uit te geven brochure, met alle bescheidenheid in het belang der zaak onder uwe aandacht te brengen het groote gewicht van de hygienische maatregelen, waartoe natuurlijk behooren

het isoleeren en de natuurlijke leef- en geneeswijze?”

Wat het eerste betreft, daaraan wil ik gaarne voldoen. Isoleeren blijkt meer en meer een van de beste middelen te zijn om de ziekte te bestrijden. Wie er meer van wil weten, leze „Vaccineverreering”. Het trof mij wederom bij het doorbladeren van dit werkje, hoe goed de gevolgen waren, wanneer men isoleeren toepaste (zie b. v. blz. 47, 50, 53, 55/56). Over het andere

de natuurlijke leef- en geneeswijze

wil ik zelf weinig zeggen. Zelf hecht ik daar zeer veel aan. Maar daarom is het te begrijpen, dat ik, als leek, daarover niet veel wil schrijven. Dit is beter aan bevoegde handen toevertrouwd. Toch verdient de z.g.n. „Naturheilkunde” (o. a. van PRIESZNITZ,

KNEIPP, KUHNE e. a.) groote aandacht. Het zou toch ook te dwaas zijn te beweren, dat men niet genezen is, zoo dit niet langs wetenschappelijke, d. i. officieele wijze geschiedt. De hoofdvraag blijft: menschen te genezen, te helpen; het „hoe” komt eerst daarna te sprake. Een ieder weet, hoe onreinheid en ziekte hand aan hand gaan; wil men dus het laatste voorkomen, dan is het eerste dringend noodig. Meer en meer blijkt dan ook, dat het goed is, zoo een mensch niet tweemaal in zijn leven gereinigd wordt, (eens bij geboorte, ten tweede bij zijn dood), maar meer dan tweemaal; en we zien dan ook, dat in die standen of plaatsen, waar men het lichaam goed reinigt, de ziekten niet zoo veelvuldig voorkomen. Doch genoeg. Het zij mij daarom vergund een paar citaten uit FÖRSTER te geven, waaruit blijkt, hoe men poklijders langs de natuurlijke geneeswijze kan doen herstellen, ja dat dit reeds goede resultaten gaf. Blz. 33 lezen we deze verklaring van „der Sanitätsrat dr. Fränkel in Berlin”: „Bei Wasserbehandlung ist mir kein Pockenkranker gestorben.” „Ganz in unserem Sinne sagt Rickli (Veldes): Die Blattern sind nichts anderes als die allergünstigste Heilungsform, nämlich Entzündung des Hautorgans, hervorgebracht durch das kräftige Reinigungsbestreben unseres Körpers, die Schlacken nach der Peripherie zu werfen, ähnlich wie Masern, Scharlach und andere Ausschlagskrankheiten. *Das Wasser ist das sicherste Mittel*, sie vollkommen und narbenlos aus- und abzuheilen.” (blz. 34). En wat verder lezen we van Dr. Med. FALLER (Freiburg i. Br.), Oberamtsrat: „Es ist durch Wissenschaft und Erfahrung längst schon erwiesen, *dass die Blatternkrankheit nicht gefährlicher ist als jede andere akut verlaufende Ausschlagskrankheit, wenn sie nicht verkehrt behandelt* wird.” Men meene daarom niet, dat leeken slechts zoo spreken. „Es sind vortreffliche Namen, Namen von Männern, die eine reiche Erfahrung gerade in der Behandlung der Pocken hatten. Ich nenne nur dr. Lorinser, Direktor des Wiener Pocken-Krankenhaus, dr. Stiegele in Stuttgart, dr.

Rohowsky in Leipzig, dr. Hunnius in Hapsal, dr. Ad. Vogt in Bern, dr. Hacker in Wien, dr. Oidtmann, dr. Hamernik in Prag, dr. Germann in Leipzig, dr. Crookshank in England", (blz. 37). Op dezelfde blz. vinden we ook nog dit getuigenis: „Dr. Riche berichtet auch, dasz schon dr. Clément, Arzt der Hospitälere in Lyon (Lyon méd. 1877 no. 5—7) bei Wasserbehandlung der Pocken nur $12\frac{1}{2}\%$ Sterblichkeit hatte, während er vordem bei arzneilicher 80% verzeichnen muszte. Ihm genasz sogar bei Wasserbehandlung ein Fall von Blutpocken; diese sind die schwerste Form der Seuche." Men zou geneigd zijn dit getuigenis, al 25 jaar oud, met vette letters te drukken. Men ziet dus, dat de tegenstanders een weg kunnen aantoonen. De vraag is daarom gewettigd: zou het groot aantal sterften ook kunnen liggen aan de behandeling? Dit is volstrekt geen aanklacht, want dit vertrouwen heb ik in onze medici, dat ze zeer conscientieus zijn. Eerder is er een excuus voor te vinden. Zou het soms kunnen zijn, dat — waar men de inenting als het eenigste middel tegen de pokken beschouwde — het gevolg daarvan was, dat men aan de ziekte zelf en vooral aan hare behandeling en genezing niet genoegzaam de aandacht wijdde? Ik weet het niet. Maar daarom leg ik een ieder deze vraag voor.

We zien dus, er zijn andere middelen, die heilzaam bleken. Ook zou ik kunnen wijzen op „die Lichtbehandlung" (blz. 14, nl. dat men kamers neemt, die b.v. met roode kleeden zijn behangen, waarbij het daardoor ontstane licht veel invloed heeft op de genezing). Dit punt wil ik niet verder uitweiden, waar ook FÖRSTER er zelf niet meer van zegt. Ik hoop, dat dit alles meer en meer de oogen opene voor hetgeen anderen ons te zeggen hebben, en dat men gevoele, hoe de bezwaren tegen de inenting ingebracht niet in de lucht hangen, noch aan bangmakerij hun oorsprong ontleenen.

Mijn taak is hiermee afgelopen. Eén punt besprak ik niet.

Het was de *revaccinatie*.¹⁾ Immers naar al hetgeen voorafging, scheen het mij onnoodig dat te behandelen. Behoedt de inenting niet, ja is ze zelfs gevaarlijk, welnu dan is dit ook op de revaccinatie van toepassing. Dit citaat wil ik alleen nog geven, het slot van een hoofdstuk in FÖRSTER over „Der „Segen“ der Wiederimpfung“: „Sowohl in England als in Bayern wirkte die Revaccination auf die Pocken wie der Magnet auf Eisenfeile“ blz. 282.

Thans eindig ik. En mijn slotwoord kan niet anders zijn, dan het slot van de besprekingen en de resoluties van het wereldcongres te Berlijn op 23 en 24 Sept. 1899, dat aldus luidde (blz. 255):

Demgemäsz ist der gesetzliche Impfwang sofort und ohne jeglichen Vorbehalt abzuschaffen, der Streit um die Impfung aber ist, als ein wissenschaftlicher und persönlicher, den heilwissenschaftlichen Parteien und dem Volke selbst zu überlassen.

¹⁾ Al mag men hieruit niet gaan generaliseeren, toch is wel opmerkelijk het geval „jener Frau eines Professors in Bonn, welche sich in ihrem Glaubenseifer an 20 mal impfen liesz, um schlieszlich zum Dank für ihr Heldentum — an den Pocken zu Sterben,“ (blz. 105).

De Londensche Epidemie.

Doe ik mijn oogen toe,
Dan wil ik 't wel gelooven;
Doch als ik ze open doe
Komt weer de twijfel boven.

DE GENESTET.

Toen ik onlangs het plan had iets mede te deelen uit FÖRSTER, wees iemand, aan wien ik mijn plan meedeelde, er mij op, hoe het van veel belang zou zijn eenige mededeelingen over de Londensche epidemie eraan toe te voegen. Hij zond mij enkele afleveringen van „The Vaccination Inquirer”, uitgave van den Engelschen anti-vaccine-bond. Ik mag hier wel openlijk mijn dank aan die persoon uitspreken. Immers hij heeft mij daardoor in staat gesteld nog meer bijzonderheden te vernemen. Ik schreef aan den secr. van den bond en ontving eenige noodige stukken. Een paar dagen daarna kwam er een vriendelijk schrijven van den volgende inhoud:

Uw brief las ik met groote belangstelling en het verheugt mij te hooren, dat er bij u de mogelijkheid bestaat om een clause voor gemoedsbezwaarden te krijgen evenals in Engeland. Ik hoop echter dat uwe overheidspersonen onpartijdiger (fairer) en minder hardnekkig (pig-headed) zullen zijn dan hier, want vrijstelling van de inenting wordt gedurig geweigerd, zelfs dan wanneer arme menschen een weg van 8 mijlen ($\pm 2\frac{1}{2}$ uur) hebben afgelegd naar het hof om haar aan te vragen (court = de plaats, waar ze hun verzoek moeten doen). Nu er evenwel een pokkenpaniek (scare of smallpox) bestaat, zijn er slechts weinig overheidspersonen, die vrijstelling willen verleen, en

zij mogen dit doen, indien zij maar verkiezen te zeggen, dat zij niet overtuigd (satisfied) zijn, dat de reden van den aanvrager wel een gemoedsbezwaar is . . .

U weet, hoe overeenkomstig afdeeling (section) 8 van de Vaccine-wet van 1898, een ieder van den ambtenaar van een of ander geneeskundigen raad (sanitary authority), die over een hospitaal van poklijders is aangesteld, een lijst mag vragen van de namen, adressen en leeftijden van al de patiënten, ook of hij al of niet gevaccineerd is (condition as to vaccination), tegen betaling van een vastgestelde som. Wij deden een verzoek aan de „Metropolitan Asylums Board” (het lichaam dat de pokkenschepen controleert) en het antwoord was, dat zij geen „sanitary authority” waren naar de bedoeling van de wet, maar dat zij aan onzen vertegenwoordiger vergunning zouden geven de registers der schepen te inspecteeren, mits hij zich liet revaccineren. Natuurlijk weigerde hij, en zij weigeren ons de informaties, waartoe we volgens de wet recht hebben, en zij maken een stel valsche statistieken openbaar, er op aangelegd (calculated) om het publiek te misleiden. Echter toonen hun cijfers aan, dat de groote meerderheid van de pokkengevallen gevaccineerd zijn. Nu zeggen ze wel dat iemand iedere 10 jaar moet gevaccineerd worden om gevrijwaard te zijn tegen pokken. De bladen zingen mee in hetzelfde koor en dringen er bij het gouvernement op aan, dat het een wetsvoorstel zal indienen van gedwongen re-vaccinatie. We denken niet, dat het dit zal doen; maar indien het dit doet, bewijst het dat zij niet weten, hoe sterk de oppositie tegen de vaccinatie is.

Deze brief geeft ons al een klein kijkje op de dingen. En ik voelde nog meer de onvolledigheid der berichten in onze bladen, die m. i. te goeder trouw ons publiek nu en dan eens iets van Londen meedeelen. Men moet alles weten, eer men eenige conclusies kan trekken. Volstrekt wil ik daarom niet zeggen, dat ik nu op de hoogte van alles ben. Dat kan niet om twee

redenen. De eerste is wel in den brief vervat, waar ons wordt meegedeeld, dat hetgeen gepubliceerd is, niet te controleeren valt; de tweede is: dat men *aan het eind* van de epidemie eerst volkomen een oordeel kan vellen, voor zoover dit mogelijk is. Dit zal nog duidelijker worden, als men verneemt, hetgeen ons van de epidemie te Middlesbrough in 1897—98 wordt meegedeeld.

Reeds uit hetgeen FÖRSTER ons vertelt, blijkt hoe het met die statistieken zoo zoo is, en ook in bovenstaanden brief wordt er over geklaagd. Het zij mij vergund daaromtrent nog dit mede te deelen, wat te vinden is in de „Morning Leader” van 14 Jan. j.l. in antwoord op de publicaties van de „Metropolitan Asylums Board”, en dat tot titel draagt „Cooked Statistics”, wat wil zeggen „Gebakken statistieken.”

„Het is verwonderlijk, hoe gemakkelijk men met cijfers (figures) kan spelen. De man, die u met een spel kaarten bezig houdt, vertelt u soms hoe hij het doet, en dan lacht hij u in uw gezicht uit, omdat hij weet, dat ge geen greintje wijzer zijt geworden. De commissie voor de Statistiek van de Metr. As. Board doet ons aan dien man denken. Zij geven ons cijfers en vertellen ons niet alleen openhartig, dat ze „gebakken” zijn, maar zeggen ons ook hoe ze zijn gebakken. In plaats dat men er zich mee amuseert, neemt heel Londen het spel ernstig op.

Onvolledige cijfers. Het spel wordt met een niet compleet stel kaarten gespeeld — de kaarten gevormd door de 1.017 poklijders (the bedside cards of enz.). Hiervan stierven er 247 en herstelden 770. Maar we missen uit het stel 720 kaarten van patienten, die nog onder behandeling zijn, waarvan de meesten waarschijnlijk zullen herstellen (likely to recover).

Misleiding. Om dan te beginnen, vertellen ze ons dat 247 van de 1.017 stierven en dat het sterfteprocent daarom is tusschen 24 en 25 %. Natuurlijk beteekent dat niets (it is nothing of the kind) en niemand kan zeggen wat werkelijk het sterfteprocent is, tenzij men deze 720 kaarten er bij voegt.

De handigheid in het rangschikken. (The classification trick). Vervolgens deelen zij de dooden in 3 klassen in — de gevaccineerden, de twijfelachtigen en de ongevaccineerden; en ook hier vertellen ze u, hoe zij hun handig spel spelen. Vooreerst onder de gevaccineerde gevallen zijn begrepen, die „zichtbare litteekens” hebben — d. w. z. inentingsprikken die gezien kunnen worden. Hierdoor worden natuurlijk daarvan uitgesloten al diegenen, welke gestorven zijn onder zulk een vreeselijke uitwerking der ziekte, dat de litteekens niet konden gezien worden. Indien iemand zegt, dat hij gevaccineerd was, maar men kan zijn litteekens niet meer zien, dan wordt hij uit de gevaccineerde klasse overgeplaatst in de lijst der „twijfelachtigen”. Daardoor worden de gevaccineerden tot 760 teruggebracht. Hiervan stierven 108, of 14.21 0/0.

Wat „twijfelachtig” beteekent. De klasse der twijfelachtigen was 63 met 41 dooden. Dat was te verwachten na hetgeen we gehoord hebben. De ergste van de gevaccineerde gevallen werden daarin geplaatst, omdat men hun litteekens niet kon zien. We merken hierbij ook op, dat ieder gevaccineerd kind beneden de 10 jaar, dat stierf, geplaatst werd in de „twijfelachtige” klasse. D. w. z. de verklaring der ouders, dat een kind gevaccineerd was, werd niet geloofd, indien de dokter om een of andere reden zegt, dat hij de litteekens niet kan zien. Als gevolg van deze goochelarij, vertelt men ons, dat geen kind beneden de 10 jaar is gestorven. Waarom worden ten minste niet de namen en adressen van deze twijfelachtige gevallen gegeven, zoodat men allen twijfel kan wegnemen of deze nl. gevaccineerd zijn of niet?

Waardoor zijn ze gestorven? Er bleven 194 gevallen over. Men zeide, dat ze ongevaccineerd waren, en 98 stierven ervan. Dat is 50.52 0/0 of iets meer dan de helft. Dat is wel het toppunt van handigheid, terwijl de moraal deze is: „Wees gevaccineerd, anders, als ge de pokken krijgt, staan uw kansen om weer beter te worden als 1 : 2!”

Maar laat ons 2 vragen doen.

Vraag 1: Hoe stonden in de oude tijden de kansen om te herstellen, eer de vaccinatie bekend was? Antwoord: als 7 of 8:1. Dr. COLLINS en Mr. ALLENSON PICTON, twee leden van de „Royal Committee”, zeggen in § 96: De sterftekans is bij een groot aantal gevallen [dat we nagingen] gemiddeld ongeveer 1 op 7 of 8 (14.3 of 12.5%). Dit was de gemiddelde sterfte aan natuurlijke pokken algemeen aangenomen in de vorige (18de) eeuw.”

Vraag 2: Indien slechts ongeveer 14% in de 18de eeuw stierf, voor de vaccinatie was uitgevonden, en 50% van de ongevaccineerden sterven er nu, *waardoor stierven dan alle overige 36%* — (who is killing the other 36 per cent) — *of zijn de cijfers van de M. A. B. valsch?*

Merkwaardig is het ook op te merken, dat waar, volgens deze vreemde statistieken, het gevaarlijk is ongevaccineerd te zijn, het nog erger is, niet te weten of men gevaccineerd is of niet. Want van de ongevaccineerden sterft er een van de twee; is het twijfelachtig dan verhouden zich de cijfers als 2:3.

Het noodlottig feit. Er is een feit, dat men bij al dit handig manoeuvreeren met de kaarten niet kan verbergen. En dat is, dat waar men zelfs 63 kaarten in het „twijfelachtige” pak heeft gestoken en 194 voor ongevaccineerd heeft verklaard, deze treffende bekentenis overblijft, dat van de 1.017 pokkengevallen er 760 werden aangetast, hoewel ze gevaccineerd waren; d. w. z. bijna 75%. Het was dringend noodig om de vaccinatie te gaan verdedigen. Indien 75% van de aangetasten gevaccineerd zijn, dan moet men toch wat doen om de vaccinatie van dien blaam te zuiveren.

Een eenvoudige toetssteen. Als het spel dan zuiver is, waarom legt men dan niet de kaarten op tafel? Waarom zijn er eenige „twijfelachtige” gevallen? Geef ons de namen en adressen, en spoedig zullen we uitvinden, of de vaccinatie „twijfelachtig” of niet is. Volgens afdeeling 8 van de laatste vaccinewet heeft het publiek het recht om deze informaties te krijgen. Door midde-

van deze informaties zou de anti-vaccinebond de statistieken van de M. A. B. kunnen narekenen. Indien de hospitaal autoriteiten liever de kaarten in handen houden, dan is de gevolgtrekking, die men er uit kan maken, wel duidelijk maar niet complimenteus, (the inference is more plain than complimentary). Zij en het departement van de Regeering, waaraan zij voornamelijk verantwoording schuldig zijn, hebben zeer veel belang bij de vaccinatie (are deeply committed to vaccination); zij zijn de verdedigers in een strijdvraag, waar het zeer warm toegaat (in a very warm controversy). Zoowel reputaties als inkomsten staan erbij op het spel. Het is een schande, dat de eene partij voor een strijdvraag cijfers als deze voor den dag zou mogen brengen en weigert de gegevens te verschaffen, waardoor het publiek in staat zou zijn tusschen beide te oordeelen.

De schande wordt des te grooter, wanneer we eraan herinneren, hoe men op onvolledige en waardelooze statistieken zooals deze voortgaat den dwang te baseeren — dwang versterkt door boete en gevangenisstraf."

Men ziet, de tegenpartij zat niet stil, maar kon reeds uit onvolledige gegevens het een en ander tegen de voorstanders in het midden brengen. De vraag kan echter opkomen, of men niet te veel gezegd heeft over die „twijfelachtige" klasse, en of de beschuldiging daar uitgebracht wel eenigen grond heeft. Het zij mij daarom vergund iets mee te deelen, waarop ik zoo straks reeds wees, n.l. de epidemie van Middlesbrough in 1897—98. Een dag na bovenstaand stuk verscheen een brief in „The Morning Leader", waarin ons iets van die epidemie wordt verteld. De aanleiding was, dat in bovengenoemd stuk gesproken wordt over het vragen van de namen en adressen van de poklijders. Hij profeteert, dat de M. A. B. ze niet zal geven, omdat dit uit de volgende feiten wel blijkt. „The Guardians instituted a house to house canvass", en van de 69,525 personen, die men thuis vond, waren 68,217 vooraf gevaccineerd, 14,163 waren gerevac-

cineerd, 4,015 hadden de pokken gehad, waarvan de grootste meerderheid gevaccineerd was geweest. De epidemie begon 22 Nov. '97 met een „gevaccineerd” geval en eindigde 15 Aug. '98 met een „gevaccineerd” geval, dat doodelijk afliep. Het totaal aangetasten was 1,411, sterfgevallen 202. Volgens de „Medical Officer of Health” waren ze verdeeld als volgt: gevaccineerden 1,213, dooden 108; ongevaccineerden 198, dooden 94. De afdeeling van den Anti-vacc.-bond daar was met die opgave niet tevreden; ze vroeg de namen en adressen en ging op onderzoek van die laatste gevallen uit, welk onderzoek van Aug. '98 tot Mei '99 duurde. Van deze 198 gevallen konden zij er 25 niet meer nagaan. Dat dit onderzoek zeer minutieus was, blijkt wel hier uit dat men meer dan 30 visites in ieder huis maakte. *Als resultaat kreeg men, dat 98 van de zoogenaamde ongevaccineerden gevaccineerd of gerevaccineerd waren.* Een volwassen man was in zijn jeugd gevaccineerd, had 8 jaar oud de pokken gehad, was 3 keer gerevaccineerd en stierf toen aan de pokken. Een ander, een gewezen (retired) soldaat was gevaccineerd en 4 maal gerevaccineerd, en stierf toen aan de pokken. Een ervan was 5 maal gevaccineerd; twee drie keer, en elf van hen 2 maal. Van de kinderen beneden de 10 jaar waren de cijfers aldus gegeven: gevacc. 45, dooden 0; ongevacc. 62, dooden 29 = 46.7%. Gecorrigeerd door bovengenoemde personen werd dit: gevacc. 91, dooden 16 = 26.2%; ongevacc. 46, dooden 13 = 28%.¹⁾

Uit deze gegevens blijkt dus, hoe weinig men aan kan op hetgeen gepubliceerd werd. Misschien dat, als de epidemie over is en de bond dan, zonder gevaccineerd te moeten worden, inzage krijgt van alle stukken om daarna een onderzoek te doen, we betere inlichtingen zullen ontvangen. Ik wil echter nog mededeelen, dat de M. A. B. in „The Times” nadere mededeelingen deed en ook een lijstje gaf van de leeftijden (b.v. van 1—5,

¹⁾ Deze mededeelingen en het stukje „Cooked Statistics” zijn te vinden in het Februarinumnummer van „The Vaccination Inquirer.”

5—10 jaar) der personen. Echter heeft ze weer de gewone in-deeling: gevaccineerd, twijfelachtig en niet-gevaccineerd. Zoolang deze niet gecontroleerd kunnen worden, tast men in het duister.

We willen thans eens de epidemie zelf in oogenschouw nemen. Het zal menigeen verbazen, dat men iets anders hoort dan onze kranten opgaven. Men las b.v. dat het totaal der verpleegden op 944 werd gebracht, en dacht niet anders, of dit was het totaal van het begin af. Misgerekend. Het waren de gevallen *nog onder behandeling op dat oogenblik*.

Op 18 Jan. ¹⁾ was het totaal gevallen sinds 13 Juli 2463. Het aantal sterfgevallen sinds begin Aug. (voor dien tijd waren er geen) tot 25 Jan. was 390, d. w. z. $\pm 15.8\%$. (We rekenen nu maar de sterfgevallen ook tot 18 Jan.). Die 390 gevallen komen voor in een half jaar, dit is naar deze maatstaf per jaar 780, of wel, waar Londen $4\frac{1}{2}$ millioen inwoners telt, 174 per millioen per jaar. Een ieder roept nu over Londen, en maakt terstond de conclusie: dat komt ervan, als men de gewetensbezwaarden vrijstelt ²⁾. Maar eilieve, hoe was het voor dien tijd? In 1883 was het 35 per millioen, en in de 2 voorafgaande jaren 619 en 111, terwijl de 2 volgende jaren 313 en 357 gaven. In 1873-4-5 was het resp. 34, 17 en 13. Doch dit was na de epidemie van 1871-2, toen de cijfers waren 2422 per millioen in '71 en 537 in '72. In 1876 was het 207 en in 1877 710. „It is ridiculous — zoo lezen we reeds in „the V. Inquirer” van November — in the face of these figures to represent the present outbreak as in any degree serious.”

We willen nu ook eens nagaan de tabellen. We vinden opgegeven een lijst van 30 districten, waarachter ingevuld de gevallen, die zich in ieder voordeden. Ik ken Londen niet om terstond te zeggen: nu zijn we in een gevaccineerd district, nu

¹⁾ Zie „The Vaccination Inquirer” van Febr.

²⁾ Men wete wel, de vaccine is niet afgeschaft in Engeland, maar er is een clause van vrijstelling voor gemoedsbezwaarden.

niet; evenmin kan ik van allen zeggen, of daar meer of minder gegoeden wonen. Bovendien — al wisten we dit — is het eenigszins gevaarlijk daaruit conclusies te trekken. Toch mag wel het volgende de aandacht verdienen. Van de districten Shoredith, Bethnal Green, Stepney en Poplar, gelegen in Oost-Londen, vernemen we, dat het nalaten der inenting daar het grootste is. (Inquirer van Oct. blz. 118). Nu lezen we in het December-nummer bij de tabel: Men zal zien, dat er een eenigszins ernstige vermeerdering van gevallen was in de eerste en derde week van November (de week eindigende 2 en 16 Nov.). De toename was niet in de duidelijk (conspicuously) ongevaccineerde deelen van Londen. „The Registrar-General's Eastern District” bevattende Shoredith (enz. z. b.), hoewel zeer nalatig in vaccineren, hebben het getal der gevallen niet vermeerderd. Ze komen van Westminster, Holborn en Bermondsey.” Hoe staan nu op 18 Jan. de cijfers? In Shoredith waren 34 gevallen en 8 sterfgevallen = 23.5 %; Bethnal Green 56 en 6 = 10.7 %; Stepney 258 en 45 = 17.4 %; Poplar 100 en 17 = 17 %. Wat de andere districten betreft heeft Westminster 168 gevallen en 30 dooden = 18 %, Holborn 309 en 51 = 13.3 %; Bermondsey 127 en 16 = 12.6 %. Het gemiddelde van de eerste 4 districten is dus 17.1 %, van de laatste 14.6 %, waarvan het gemiddelde weer is 15.8 precies overeengekomende met de totaalopgave. (Zie boven).

Een paar andere districten willen we nu eens nagaan. Een merkwaardige mededeeling vinden we in het Jan.-n^o. van the Inq. Dr. King Warry, Medical Officer of Health voor Hackney (dus wel een onverdacht getuige) deelde mee, dat in de 26 boardscholen aldaar het gemiddeld getal weigeringen van ouders om toe te staan hun kinderen te laten onderzoeken 48 % was, bij bijzondere scholen varieerde het van 31—71 %. Van de kinderen, die onderzocht werden, waren 28 % ongevaccineerd. Dr. KING WARRY schatte het totaal aantal ongevaccineerde

kinderen in de wijk (borough) op 20.000. ¹⁾ Men zou dus zeggen, dat hier de pokken een goed terrein vonden. Merkwaardig is echter — hooren we verder — dat de pokken-gevallen er veel minder talrijk zijn dan in St. Pancras en Marylebone. In Hackney kwamen voor: 78 gevallen met 15 dooden = 29.2 % en in St. Pancras was dit 327 en 56 = 17.1 %, voor Marylebone 102 en 9 = 8.8 %. Nu zal men misschien, evenals boven, terstond de conclusie willen trekken: „ziet ge wel, als ge niet gevaccineerd zijt, dan loopt ge meer gevaar om te sterven aan de pokken. Welk een hoog percentage in het ongevaccineerde Hackney, 29.2 %!” Eilieve, wie zegt ons dat die 78 gevallen *allen* ongevaccineerd waren? Daar weten we niets van. Ik zou dan daartegen kunnen zeggen — *als* bovengenoemde conclusie waar was —: „welnu, men loopt dan meer gevaar om te *sterven* als men ze krijgt, maar minder gevaar om de pokken te *krijgen*.” Men zegt nu wel: de inenting *verzacht* de pokken; vroeger zei men: ge krijgt ze *nooit*.

Ik ben mij zeer wel bewust bij het geven van deze getallen, dat men dit als een wapen voor de vaccine zou *kunnen* gebruiken. Doch ieder verstandig mensch zal dit niet doen, omdat hij niet meer weet van de personen en de omstandigheden. Het eenige, wat toch wel geoorloofd is, is te wijzen op deze omstandigheid, dat in een district, waar 20.000 ongevaccineerde kinderen zijn, nu tijdens de z. g. n. epidemie maar 78 gevallen voorkwamen in een half jaar.

Ik wil van Hackney niet afscheid nemen, zonder nog een paar mededeelingen van Dr. WARRY te hebben verteld. Hij zegt ons, hoe de voornaamste reden, naar zijne meening, voor de onverschilligheid in de vaccine in Hackney was, het feit, dat de „Royal commission on Vaccination” in haar rapport slechts

¹⁾ In Leicester passeerden in 1893—4 50.000 ongevacc. kinderen zonder letsel de daar heerschende epidemie. Er stierven slechts 13 ongevacc. beneden de 10 jaar. Zie Hadwen, Smallpox at Gloucester 2e editie blz. 32.

zeven jaar kon geven als uiterste grens van voorbehoedmiddel van de inenting tegen pokken. Hij vertelt er echter niet bij, dat het toen www.libtool.com.cn gegeven rapport nog niet eens eenstemmig was. De wet van 1898 krijgt dus een smet, en Dr. KING WARRY is goed genoeg om het Gouvernement te vertellen wat ze moet doen. Hij zegt: De meest voor de hand liggende plicht van de overheid is nu om de zaak van vaccineeren en revaccineeren niet voor een een of andere „Royal Commission” weer te brengen, maar om een wet voor te stellen, waarbij vaccineeren en revaccineeren wordt verplichtend gesteld.

Het lijkt wel eenigszins vreemd, zulk een verklaring af te leggen, wanneer op het oogenblik zelf ons heel andere dingen worden meegedeeld. Onder „gemengde berichten” van het Jan. n^o. — wat ook onze bladen reeds bekend maakten — lezen we: „de pokken zijn opnieuw gekomen in het goed-gevaccineerde en gerevaccineerde Glasgow.” En het volgend nummer deelt ons mede, hoe daar 10 Jan. reeds 32 gevallen waren en 24 Jan. 49. Hoe men toch — met de uitkomsten voor oogen — steeds op vaccinatie en revaccinatie kan aandringen, wordt mij hoe langer hoe meer onbegrijpelijk. In de „Daily News” van 31 Oct. wordt ons meegedeeld, dat in 1887—’88 het goed-gevacc. Sheffield door de pokken werd geteisterd, en er 192 op de 10.000 personen werden aangetast, terwijl in 1892—’93 in het „onbeschermd” Leicester er slechts 19 op de 10.000 waren. Volgens hetgeen over de jaren ’98, ’99 en 1900 ons gemeld wordt, blijkt dit voor Londen opnieuw waar te zijn. Er waren daar toen resp. 5, 18 en 66 gevallen. Hiervan waren resp. 5, 15 en 49 gevaccineerd. In ’98 stierf er geen; in ’99 waren er 3 dooden, allen gevaccineerd en in 1900 ook drie, waarvan slechts een gevaccineerd was. Ook nu weer zien we in Londen, hoe vaccinatie niet bewaart tegen pokken. In het Jan. n^o. van „The Inquirer” lezen we: „een kind op 2 Nov. gevaccineerd stierf op den 17^{den} aan de pokken; een ander gevacc. op 10 Nov. stierf 18 Nov.; een

kind, één dag oud gevaccineerd, stierf op den 5^{den} dag aan de pokken." Voorwaar, zelfs tijdens een epidemie schijnt het hooggeroemde stelsel niet te baten. Meer en meer blijkt dus, dat het oude geloof een ernstige revisie moet ondergaan. Isoleeren en reiniging kan alleen hulp verleen.

't Is ook best te begrijpen, zoo het goed-gevaccineerde Glasgow de pokken weer krijgt. Het Dec. nommer van de Inq. vertelt ons, dat er over Glasgow een rapport is uitgekomen. Slechts één ding wordt er ons uit meegedeeld. Men vond daar een huis, dat één „gemak" had voor 17 families, bestaande uit 85 personen. In een van de ergste plaatsen was een meisje, dat een 14 dagen geleden gerevaccineerd was voor haar ziekte, en wiens gezicht er vreeselijk uitzag. 't Is te begrijpen, dat Mr. Bayley, die mede het onderzoek deed, zegt, in verband met de slechte gezondheidstoestand van een deel van de stad: het verbaast me, dat de pokken niet epidemisch in Glasgow zijn.

Nu meene men niet, dat men in Glasgow tijdens de epidemie de kosten gespaard heeft. Men heeft daar toen uitgegeven voor revaccinatie f 300.000. Ook Engeland bleef in de jaren vóór de tegenwoordige epidemie niet achter. Sinds 1898 is de jaarlijksche uitgave voor publiek vaccineeren van f 1.200.000 gestegen tot f 2.856.000. *Toch moest Dr. Bond toegeven, dat alle epidemieën tegenwoordig beginnen bij gevaccineerde personen.*

Een punt wil ik hierbij nog bespreken. Al geven de voorstanders misschien toe, dat gevaccineerde personen door de pokken worden aangetast, toch zullen zij niet de vaccine loslaten. In ieder geval — zoo is dan de uitvlucht — verzacht, mitigeert de vaccine de uitwerking ervan. We zullen eens zien, of dat waar is. Dr. W. R. HADWEN gaf een werkje uit getiteld: „Pokken te Gloucester, 1) een replek op Dr. COUPLANDS rapport." Onder het hoofdstuk: verzacht vaccinatie de pokken, lezen we

1) Er waren 1.979 gevallen, waarvan 1.211 (bijna $\frac{2}{3}$) gevaccineerd. Hiervan stierven er 120 dus 10 %.

dit: Dr. COUPLAND vertelt ons, dat van de patienten, die gevaccineerd waren geweest, 29 de pokken op een boosaardige wijze kregen, en allen stierven; 223 hadden de „confluente” pokken, waarvan niet minder dan 70 stierven. We hebben hier dus een totaal van 252 successievelijk gevaccineerde personen, die door den vreeselijksten vorm van pokken werden aangetast, waarvan 39.3 % stierven. Naast deze waren er gevallen van „Alleged Vaccination”, d. w. z. gevallen, waarvan de patienten zelve verklaarden, dat zij gevaccineerd waren, maar waar zij aan de uitwerking van de pokken te danken hadden, dat hun vaccineprikken onzichtbaar waren, en de dokter, die hun behandelde, daarom zeide, dat zij niet te herkennen waren, plaatst Dr. COUPLAND ze voorzichtigheidshalve in een afzonderlijke lijst. Er waren 40 van zulke gevallen met 16 dooden, een sterfteprocent dus van 40. Daaronder waren 7 boosaardige gevallen, waarvan alle stierven; 21 confluente gevallen met 9 dooden. Dat is 23 gevallen van de „ergste soort” bij deze „alleged vaccinated” personen met 16 sterfgevallen — een zeer hoog percentage dus van 57.1. Ze mogen waarlijk wel in een afzonderlijke lijst geplaatst worden onder het hoofd: Alleged Vaccination. Waarom deed Dr. COUPLAND geen onderzoek in de vaccine registers en verzekerde hij zichzelf daardoor van het al of niet gevaccineerd zijn dier patienten? (Why did not Dr. C. Search the vaccination registers and make sure about their vaccinal condition). Wat dan — als men dit weet — te denken van het sterftegetal der „ongevaccineerden”? In de dagen der vorige eeuw, toen de vaccine nog niet bestond, was het sterfteprocent in het oude Londensche pokkenhospitaal, waar alleen de ergste gevallen werden opgenomen, slechts 30 %!

Van de 89 personen, gevaccineerd binnen 14 dagen, nadat zij de pokken hadden gekregen, stierven niet minder dan 27, d. w. z. 30,3%! Waar haalt men toch — vraag ik — die leer van „mitigation” (verzachting) vandaan? Is het daarvoor, dat

mannen en vrouwen, die gemoedsbezwaren hebben, worden vervolgd en gevangen gezet? Moeten we dan daarvoor ieder jaar honderden ponden uit de publieke kas besteden om dit te bestendigen?"

Weinig behoef ik aan deze woorden toe te voegen. Ernstig is de toon, die ons tegenklinkt, maar ook waarschuwend. Hier wordt ons de weg gewezen, hoe we tot een goede statistiek kunnen komen. Het is niet: alles door elkaar en dan gedeeld door zooveel; maar ieder geval zooveel mogelijk nauwkeurig gewikt en gewogen om daarna ons te laten zien, welke waarde we er aan kunnen of moeten hechten. We kunnen begrijpen, hoe langzamerhand de oogen bij de leeken opengaan. In het Dec. nummer van de „Inquirer” lezen we dit bericht: „Te Middlesbrough, evenals te Leicester, schijnt een pokkenepidemie menigeen tot de antivaccine te hebben bekeerd. De „Vaccination Officers” deelen een groot aantal gevallen mee, waarin de vaccine niet hielp (of niet opkwam? Er staat: vaccination defaulters), en er is een vraag naar het houden van zitdagen van het hof op bepaalde uren om bewijzen van vrijstelling te verleen.”

Ja, we kunnen begrijpen, dat ze vrijstelling vragen. Maar zullen ze het krijgen? En wat zullen ze te hooren krijgen? Vergun mij ook eens een lijstje te geven van de opmerkingen der overheidspersonen, gericht tot gemoedsbezwaarden. Men zou — zoo men in ons land over zulk een commissie dacht ¹⁾ — zich wel 10 maal mogen bedenken. Zie hier dan het lijstje:

Mr. ROSE: Het is een treurig iets, wanneer een vader de vrijheid gegeven wordt om zijn kind te mogen dooden of te mismaken, door het ongevaccineerd te laten . . . Indien ik u een raad mag geven, werp dan het bewijs in het vuur en breng uw kind naar den dokter om het te laten vaccineeren.

¹⁾ Ik denk hier o. a. aan het voorstel van de „Nieuwe Arnheemsche Courant”, zie haar n°. 1825 van 15 Jan. j.l.

Mr. H. C. MOFFAT, op de zitting te Ross Petty, zeide: Het tegenwoordige gouvernement, door zulk een wet als deze in discussie te brengen, heeft er meer dan een ander (gouvernement) toe bijgedragen, dat de menschen „Radicals” worden, en hij bidt den Almachtigen God, dat we een ontzettende pokkenepidemie (a good scourge of small-pox) mogen hebben, want dat zou het eenige zijn om deze zaak weer in orde te krijgen. — (Historisch).

Mr. ROSE: Indien de pokken in uw huis komen, dan zult gij niet sterven, maar uw kind. Ge hebt het recht uw kind bloot te stellen aan het gevaar van de pokken. Op mij rust de zeer onaangename plicht u daarin te helpen.

Mr. CURTIS BENNETT, Hier hebt ge uw bewijs. Als uw kind de pokken krijgt en sterft, werp dan niet de schuld op mij.

Te Chelmsford, zeide de voorzitter (Mr. E. A. WEDD): Ik zou het zeer onplezierig vinden om te mogen doen, wat gij doet. Ik zou denken, dat ik iets goddeloos, vreeselijks deed. Daar hebt ge uw bewijs!

Te Kingston (24 Oct.): Weet ge wel, dat ge geen Staatsbetrekking kunt krijgen, als ge niet gevaccineerd zijt? Vrager: Jawel mijnheer, maar ik zie niet uit naar een staatskarreweitje (State job) voor mijn kinderen. Verzoek ingewilligd.

De voorzitter van „Wokingham County Bench”, zeide, toen hij aan een aanvrager, genaamd Jarvis, vrijstelling verleende, dat hij hoopte, zoo er pokken in het district kwamen, dat zijn buurlui hem eruit zouden gooien.

Mr. J. WELLDON, dienstdoende klerk tegen de „magistrates” te Ashford, 19 Oct.: „Wel, als uw kinderen de pokken krijgen, dan zult ge uzelf als een moordenaar kunnen beschouwen.”

Mr. HADEN CORSER (21 Oct.): Gij neemt een groote verantwoordelijkheid op u, niet alleen door het leven van uw kind in gevaar te brengen, maar ook de levens van andere menschen.

Mr. D. DUNCAN, wijzende op een vrager uit Cardiff: Hij plaatst zijn meening tegenover de geheele wetenschap van de wereld.

De voorzitter van de zitting van Whitchurch Petty, tot Eli Shaw: Arm kind! (It is a cruel thing to the child).

Mr. MOORE, voorzitter, te Bournemouth: „De rechtbank zal de aanvraag inwilligen, maar het speet haar zeer, omdat zij dacht, dat de gedaagde een groot onrecht aan zijn kind deed door het niet te laten vaccineeren en daardoor misschien een gevaar voor zijn bureu te scheppen.

De voorzittende Magistraat te „Bath Police-court” zeide dat de vrager een groote verantwoording op zich nam, en voor den dood van zijn kind verantwoordelijk zou zijn, als het aan de pokken stierf. De voorzitter karakteriseerde verder de wet als de stomste wet, die er was uitgevaardigd, (on the statute Book).

Mr. BAKER te Stratford op 28 Oct. na een vrager ondervraagd te hebben: „Wat drommel, weet jij ervan?

Te Bastingstoke Dr. C. H. JOHNSON: Het is een zeer slappe en goddelooze wet, die u de gelegenheid geeft deze aanvraag te doen.

Te St. Helens, DAVID GAMBLE tot JAMES WAINE: „Ge hebt het (de vrijstelling) noodig om de pokken te krijgen, en de wet staat het u toe.

HUGH CHOLMELEY, op de zitting te Spittlegate Petty, tot een man, genaamd Wing, die vrijstelling vroeg, omdat zijn eerste kind erg geleden had aan de gevolgen van de vaccinatie: Ge zijt een groote dwaas, en ik begrijp niet, waarom ge het kind niet gevaccineerd wilt hebben. Ge brengt niet alleen het leven van uw kind in gevaar, maar ook het leven van andere kinderen.

De Mayor van Oxford, doelende op de passage van „the conscience clause”: „Een van de meest onwetenschappelijke daden ooit door een beschaafd gouvernement gedaan, en ons een stap achteruit bracht. (One of the most retrograde unscientific actions a civilised Government has ever done).” (Dec. no. Inq. Hetzelfde no. meldt ons 19 gevallen van aanvragen, gedaan omdat men bij familieleden schadelijke of dodelijke gevolgen had gezien).

Het zal wel niet noodig zijn, hieraan meer toe te voegen.

„Behoorlijk verricht.”
(*Properly done*).

www.libtool.com.cn

In de „Star” van 20 Jan. 1902 lezen we het volgende:

De verschijning van een brochure door Dr. W. R. Smith F. R. S. E. op het oogenblik, dat de pokken in Londen zijn uitgebroken, voegt weer een nieuwe schakel bij de steeds langer wordende keten van veranderingen, die in de medische uitspraken zijn te vinden, n.l. wat vaccinatie is en wat het uitwerkt — onder deze voorwaarde natuurlijk, dat het behoorlijk verricht wordt (*properly done*). Wat is „*properly done*?” Jenner — de onsterfelijke Jenner — beloofde ons levenslange onvatbaarheid waarbij de stof slechts eenmaal in het bloed werd gebracht (*immunity for life from a single vaccination in a single insertion*). Dit was de vaccinatie, die nauwkeurig en behoorlijk verricht was, zooals hij ze zelf volbracht en zooals ieder — bij voorkeur dames omdat ze zoo vaardig met de handen zijn (*light-handed*) — gemakkelijk in zijne dagen kon doen. En met die soort lymfhe, die uit paardevet verkregen werd, de „onvervalschte, het leven behoedende vloeistof”, dat verkregen kon worden van een erisipelastische wond op de dij van een zuigend veulen.”

Maar daar de „maatschappij” het kalf slikte, en van het paard niet gediend was ¹⁾, zette Jenner het paard op stal (*dropped out*) en nam de vanzelf ontstaande koepok van Woodville aan, die hij vroeger onecht had verklaard. Zoo werd paardekracht niet noodig voor redding en JOHN RING wist de verklaring van alle doctoren van naam uit te lokken dat veiligheid voor altijd kon gezocht en gevonden worden in het kalf zonder meer. Een pok slechts was noodig. Maar Jenner vaccineerde de jonge Lord Robert Grosvenor, en 10 jaar daarna stierf de knaap bijna aan de pokken. Was hij niet gevaccineerd geweest, zei Jenner,

¹⁾ But, society, which swallowed the cow, strained at the horse.

dan zou hij zeker gestorven zijn. En zoo kwam de verzachtingsleer (mitigation dogma) in de wereld. Vaccineeren behoedt niet, maar verzacht. N.B. Jenner's 30,000 pond sterling was de prijs voor een belofte van een eeuwigdurende bescherming.

Nu bemoeit de wet er zich mee. Geen kalflymphe meer — die is te sterk. „Versche lympe van arm op arm,” is nu de eenige rechtzinnigheid; en vier prikjes (vesicles). En de publieke vaccinateur, die iets anders gebruikt, verliest zijn premie, als de „Local Government Board” bij de inspectie het merkt. En dus eens „behoorlijk gevaccineerd”, heeft de patient zelfs geen schijn van vatbaarheid voor besmetting meer (the patient is to betray „no remnant of susceptibility to infection”) zei Sir JOHN SIMON, noch voor pokken, noch voor hernieuwde vaccinatie. Revaccinatie is dus niet alleen noodeloos, het is onmogelijk. En bleef onmogelijk, totdat men het beproefd had. en toen werd het een feit, en binnen zekere grenzen aanbevolen. Vele revaccinaties waren „zonder gevolg en dwaas”, zei Dr. SEATON, ten tijde toen Dr. SEATON „was all the Law and most of the Profits of Vaccination”. Een goede vaccinatie als kind en een deugdelijke revaccinatie in de jongelingsjaren (puberty) was al wat nodig was, zei Dr. SEATON, om de bevolking volkomen te beschermen. Lympe van arm op arm, let wel — geen nonsens met het kalf.

En dan vier pokken. Die vaccinateur schiet in zijn plicht te kort, verklaarde SEATON, die niet zijn best doet om vier goede prikjes (vesicles) te verkrijgen. En dr. LEE, van het kinders-hospitaal, verklaart in een klinische lezing over gevallen van schadelijke gevolgen der vaccine, met een nadruk, SEATON waardig, dat „vaccinatie slechts op één punt moest geschieden.” (Vaccination should be performed in one point only). Schadelijke gevolgen van vaccineeren? Er zijn er geen. „Tegenover deze zekere winst,” zegt SIMON, „valt geen verlies te boeken.” Wanneer dus de „Registrar-General” jaar op jaar zijn nooit ontbrekende opgave doet van sterfgevallen door „koepokken en andere gevolgen der

vaccinatie", dan kunnen we alleen deze conclusie trekken, dat „Somerset House" niet verstandig (sober) is (een beetje dommelt).
www.libtool.com.cn

Wat het overbrengen van syphilis door vaccineeren betreft, dat verklaart SIMON voor „totaal onmogelijk". HEIM, TAUPIN, LANDAUZY, BOUSQUET, en een groote schare grootheden verklaren dat allen voor onmogelijk; en dr. CORRY toonde aan, hoe onmogelijk het is door op zichzelf de proef te nemen; en het duurde lang, voordat hij zich verder over het onderwerp uitliet, want de uitwerking der syphilis (resulting syphilis) maakte hem sprakeloos, (benam hem het spraakvermogen; struck him speechless) zoodat toen de commissie van onderzoek samenkwam bij zijn bed, zij onverrichter zake moest terugkeeren, omdat de hoofdpersoon geen getuigenis kon afleggen (they had to adjourn for want of evidence from the principal witness). En daarom is vaccine-syphilis mogelijk geworden.

Maar niet in Duitschland, waar een commissie zich uitsprak ten gunste van een behoorlijke vaccinatie met dien bijzonderen vorm van kalflymphe, bekend als retrovaccinatie, waarvan W. B. CARPENTER, M. D., L. L. D., C. B., F. R. S. had verklaard, dat ze „in 't geheel niet deugde." Volkomen zuivere lympe, zooals door de L. G. B. wordt verschaft, en vereeuwigd van arm op arm. Haar absolute zuiverheid werd ons — tot doof wordens toe — door al de doctoren in de ooren geroepen (was dinned), en men verzekerde ons, dat alles microscopisch onderzocht was door den L. G. B. specialist, zoodat de stof geen kiem van een of andere ziekte kon bevatten. En de specialist kwam zelf voor de commissie om aan te toonen, dat zijn microscoop geen kiemen zou kunnen openbaren, ook al waren ze er, en dat hij, inderdaad, nooit in zijn leven voor de een of andere lympe garantie had gegeven.

En nu, waar de arm-op-arm-lymphe dus uitstekend en volkomen

vrij van kiemen was, toog de L. G. B. aan het werk om er een andere voor in de plaats te stellen. Kalf lympe ditmaal, en vermengd met glycerine. Maar waarom glycerine? Om de „vreemde microben gewoonlijk erin aanwezig” (extraneous microbes commonly present) te verdelgen. Let op dat „gewoonlijk”, in de laatste beschrijving van een lympe, waarvan het zoo vele jaren als verraad was beschouwd, die te verdenken. Gewoonlijk. En waarom dan juist glycerine? Klaarblijkelijk omdat een paar jaar geleden, toen een serie ongevallen op Rügen had plaats gehad, Sir GEORGE BUCHANAN M. D., F. R. S., chief medical officer van de L. G. B., de ongevallen verklaard had uit het feit, dat de lympe besmet was geworden met de „ongerijmde vervalsching” (preposterous adulteration) van — glycerine.

Zoo moet het dan nu zijn kalflymphe met glycerine, en „vier prikken”, of groepen van prikken, die van een goede grootte (good-sized) moeten zijn, niet minder dan een halve duim van elkaar, en de heele omtrek van de „vesiculation” als gevolg van het vaccineeren mag niet kleiner zijn dan een halve duim in het vierkant (Dr. SMITH). Dat is absoluut het laatste. En dit, indien het maar de eerste vaccinatie is, „zal niet een epidemie afwenden.” (Dr. GAYTON). „De eerste verzekering moet vernieuwd worden.” (Dr. BOND). En om de twee jaar vernieuwd (Dr. BIRDWOOD, laatstelijk werkzaam op de hospitaalschepen). Ieder ander is „improperly vaccinated” (onbehoorlijk gevac.) Het zal wel moeilijk zijn iemand te vinden, die „behoorlijk gevaccineerd” de pokken heeft gehad. Het zou haast even moeilijk zijn iemand te vinden, die voor altijd zijn genoeg heeft gegeten. (It may well be hard to find a „properly vaccinated” person, who has had smallpox. It would be almost as hard to find one who has had his dinner).

NASCHRIFT.

In de Avondpost van 18 Febr. j.l. las ik, hoe door het hoofdbestuur der *Ned. Maatschappij tot bevordering der geneeskunst* een commissie is benoemd, die een onderzoek zal instellen naar mogelijke gevolgen der vaccinatie. Die commissie heeft nu tot *alle* geneeskundigen in ons land deze vraag gericht: „Zijn door u in uwe praktijk schadelijke gevolgen der vaccinatie waargenomen?”

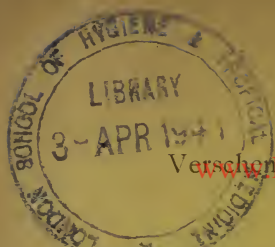
Hoe loffelijk dit plan ook moge zijn, kwam bij mij terstond de vraag op: wat wil men toch met dit plan? Immers voor een ieder, die even nadenkt, is het terstond duidelijk, hoe de formulering der vraag zoo vaag mogelijk is gesteld. Wat bedoelt men met „waargenomen”? De een zal alle verband tusschen inenting en sommige ziekten ontkennen, de ander niet. Bedoelt men met waargenomen, dat zich terstond na de inenting een of ander schadelijk gevolg voordeed, of eerst veel later? Bovendien, hoe kan een practiseerend arts al zijn inentelingen gedurende hun gansche leven nagaan? ¹⁾ Dat is niet alleen op het platteland, maar bovenal in een groote stad een onmogelijkheid. Of wel: gesteld een kind wordt na eenigen tijd scrofuleus. De ouders, b.v. arme, hebben geen zin den dokter te ontbieden, en trachten zelf door reiniging het kind te genezen, wat hen b.v. gelukt.

¹⁾ Behoort een zich op later leeftijd openbarende huiduitslag ook tot de schadelijke gevolgen der inenting? En epilepsie, die zich openbaart bij een 9-jarigen, welke voor dien tijd geheel gezond was, en in wiens familie dit nooit voorkwam? Ik vraag slechts.

Zal dit geval ter oore komen van den inentenden dokter? Nog een andere mogelijkheid, doet zich voor. Een dokter ent een kind in. Na eenigen tijd doet zich scrofuleuse voor. Doch in dien tijd is de dokter naar een nieuwe standplaats gegaan, en de ouders komen met hun kind bij den nieuwen arts. Met een gerust hart en naar waarheid zal de eerste dokter kunnen zeggen: geen geval waargenomen. De nieuwe zal natuurlijk ook niet gaan zeggen: ziet, dat kind is scrofuleus, omdat het ingeënt is. Want het zal zeer de vraag zijn, of hij den ouders eerst vraagt: is uw kind ingeënt of niet? Ook kunnen de ouders zelf verhuisd zijn.

Ten tweede: wat zijn schadelijke gevolgen? Wederom zoo vaag mogelijk. Een opgezette arm na de vaccinatie? Of moet daaronder gerekend worden: scrofulöse, tuberculose, kanker, syphilis? FOURNIER en anderen (zie Vaccinevereering en FÖRSTER) zeggen: ja. Vele Nederl. medici zullen het ontkennen. Een zegt zelfs: syphilis is onmogelijk. En dus het antwoord van den laatste (die trouwens alle verband met deze ziekten ontkent) zal zijn: neen. Een ieder voelt terstond, dat de antwoorden onvolledig en — schoon zonder te willen liegen — onwaar zijn.

Daarom, hoe loffelijk en goed deze enquête moge zijn, ik voor mij geloof aan dit onderzoek *alle* waarde te moeten ontzeggen.

Verschenen bij de uitgevers dezes:

H. PIERSON, Openbare brief aan Dr. A. Aletrino naar aanleiding van diens brochure: Over eenige oorzaken der prostitutie, prijs *f* 0,35.

Dr. A. ALETRINO, Over eenige oorzaken der prostitutie, *f* 0,50.

Dr. A. ALETRINO, Uit 't leven, ingen. *f* 1,40, geb. *f* 1,75.

Dr. A. ALETRINO, Het leven der verpleegster,

Voordracht gehouden in de Ned. Vereen. tot bevordering der belangen van verpleegsters en verplegers,

prijs *f* 0,75.

Tr. HOGERZEIL, Mela, Ang. *f* 1,90, geb. *f* 2,40.

Ed. VERBURGH, De Weelden des Harten,

ing. *f* 2,25, geb. *f* 2,90.

Ed. VERBURGH, Opstanding, ingen. *f* 1,50, geb. *f* 1,90.

G. C. VAN 'T HOOG, Iris-*versen*, in perkamenten band *f* 2,20.

LODE BAEKELMANS, Marieken van Nijmegen,

ing. *f* 1,20, geb. *f* 1,50.

Jos. LOOPUIT, Prof. Treub's critiek op de sociaal-democratie en het economisch standpunt der Vrijzinnig-demokratische partij, prijs *f* 0,25.

Spoedig verschijnt:

Dr. A. ALETRINO, Een handleiding bij de studie der crimineele anthropologie.